

13

magazine

Vlaamse overheid

STAMBOOMAMBTENAREN GETUIGEN

"Mijn collega's, mijn familie"

POLITIEKE
BENOEMINGEN

KLEUR NOG TE
BELANGRIJK?

MAAK KENNIS MET DE MONUMENTEN VAN DE 20^E EEUW.
 Open Monumentendag Vlaanderen | 20e editie | 14 september

openmonumenten.be

OPENMONUMENTENDAG
 20^E EDITIE - 20^E EEUW

Stikjaloers

De komende maanden zijn meer mannen aan de macht bij 13. Want de hoofdredacteur én de coördinator van 13, allebei vrouwen, zijn tegelijk in moederschapsrust gegaan. En wie moet er intussen hard blijven doorwerken? Juist, de mannen. En dat vind ik niet eerlijk!

Om te beginnen is het geen toonbeeld van emancipatie. Valt het in een tijdperk van gelijke rechten (en gelijke plichten) nog wel te verantwoorden dat vaders veel minder tijd krijgen om bij hun kinderen te zijn? Ja, ik weet het, een man kan loopbaanonderbreking of tijdskrediet of zo nemen als hij per se voor zijn kinderen wil zorgen. Maar dat kan een vrouw ook. Boven op die 15 weken moederschapsrust. Terwijl mannen maximaal 10 dagen vaderschapsverlof krijgen bij een geboorte. Wij mannen hebben dus een verlofhandicap van 13 weken!

Maar eigenlijk is die hele toestand met moederschapsrust vooral nadelig voor vrouwen zelf. Niet alleen lopen vrouwen bij diverse werkgevers nog steeds loonachterstand op door die paar maanden afwezigheid. Het zorgt vooral voor discriminatie op de arbeidsmarkt, als vrouwen naar een job zoeken of willen opklimmen op de carrière ladder. Ik heb het op een van mijn vorige jobs zelf meegemaakt. Mijn toenmalige baas - zelf een vrouw nota bene! - vertrouwde me toe dat ze liever geen vrouwen in dienst wou nemen die om de haverklap zwanger zijn. Al die zwangerschapsverloven zorgden alleen maar voor extra werkdruk en administratieve rompslomp.

Wat als we het nu eens eerlijk zouden verdelen? Als we nu eens mannen én vrouwen evenveel ouderschapsverlof zouden opleggen? Stel u voor dat mannen ook drie maanden betaald verlof krijgen bij een geboorte. Of, als het niet onmiddellijk zo veel geld mag kosten, dat de huidige 15 weken van vrouwen en 10 dagen van mannen eerlijk verdeeld worden: 8,5 weken voor vrouwen, 8,5 weken voor mannen. Werkgevers zouden dan geen vrouwen meer discrimineren omdat ze bij een geboorte langer afwezig mogen zijn dan mannen.

Onmogelijk, zegt u? Tja, een echt gelijke behandeling van mannen en vrouwen bestaat nog nergens (behalve in landen waar gewoon niemand betaald verlof krijgt bij een geboorte). Maar sommige landen doen toch moeite om een betere verdeling over beide ouders te promoten. IJsland spant tot nu toe de kroon: sinds 2000 krijgen vaders en moeders bij een geboorte elk drie maanden, en daarna kunnen ze nog eens drie maanden onder elkaar verdelen. Waarom zou zoiets in ons land niet lukken?

Merkw aardig genoeg valt het me makkelijker om mannen te overtuigen van mijn idee. Vrouwen staan er opvallend vaak argwanend tegenover. Omdat ze hun man niet vertrouwen met de zorg over het kind, krijg ik soms te horen. Of omdat ze niet willen dat er aan hun verworven verlofrecht wordt geknaagd. Terwijl mannen maar al te blij zijn met het vooruitzicht van extra verlofweken. Want, ik geef het toe, eigenlijk zijn wij stiekem stikjaloers op onze vrouwen.

Tot we tot over onze oren in de vuile pampers zitten, natuurlijk.

Maarten De Gendt, hoofdredacteur ad interim

13

TWEEAANDELIJKS MAGAZINE VOOR
HET VLAAMSE OVERHEIDSPERSONEEL
DERDE JAARGANG NR. 15 SEPTEMBER-OKTOBER 2008

September

Vlaamse overheid

www.maandvanhetplatteland.be

1700

EEN VRAAGJET BEL GRATIS

ELKE WERKDAG VAN 9 TOT 19 UUR

Blikvangers

- 10 Vlaamse stamboomcollega's**
Allemaal ambtenaar, allemaal familie
- 18 Politieke benoemingen**
"Kleur speelt nog altijd een rol"
- 21 De dag van ...**
Hajo Beeckman, verkeersmanager
- 26 Sectoraal akkoord 2008-2009**
Onze koopkracht verhoogt!
- 30 Laat je coachen**
Hype of hulp?
- 34 Waar wonen wij?**
Schilde: de 'beste gemeente van Vlaanderen'

Interview

- 14 Beste vrienden, beste collega's**
“**Technologie moet ten dienste staan van mensen, niet omgekeerd**”

Vaste waarden

- 6 Samengevat**
- 24 Schatten van Vlaanderen**
- 33 Ondertussen bij de burens**
- 36 Werk en leven**
- 38 In de bloemetjes**
- 40 Doe-kalender**
- 43 Puzzel**
- 44 Filip**
- 45 Strip**
- 46 Hilde**

COLOFON • Tweemaandelijks magazine voor het Vlaamse overheidspersoneel derde jaargang nr 15 september-oktober 2008 • Hoofd- en eindredactie: Maarten De Gendt • Coördinatie: Veerle Van den Broeck • Redactie: Bart Aerts, Leen De Dycker, Maarten De Gendt, Filip De Maesschalck, Gudrun De Waele, Petra Goovaerts, Dirk Gryp, Vincent Sennesael, Veerle Van den Broeck, Frank Willemsse • Redactiesecretariaat: Simone Vervloessem • Foto's: AGIV en provincie West-Vlaanderen, Kim Baele, Nicole Bergé, Mark Holthuisen, Vincent Sennesael, Sylvia Souffriau, Sybils-Pictures, Kurt Van der Elst, Pieter Van Hooft, C. Wouters • Cartoons: Floris. Puzzel: Freddy Roegiest. Strip: Simon Spruyt. Column: Filip De Maesschalck en Hilde Sabbe. • Layout: Cyprus nv, Leuven. Druk: Goeikint Graphics nv Oostende • Verantwoordelijke uitgever: Vlaamse Overheid. Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid, afdeling Communicatie, Maarten De Gendt, Bouwewijnlaan 30, bus 20, 1000 Brussel
Collega's die met pensioen gaan, kunnen 13 blijven ontvangen. Schrijf u in via www.vlaanderen.be/dertien of via het redactie-secretariaat. Collega's met een visuele handicap kunnen 13 in gesproken vorm ontvangen. Neem hiervoor contact op met de redactie. Contactadres: Bouwewijnlaan 30, bus 20, toren C, 6de verdieping, kamer 6C50, 1000 Brussel, tel.: 02 553 55 67, fax: 02 553 55 22, e-mail: dertien@vlaanderen.be, website: www.vlaanderen.be/dertien

Vier op de vijf komen geen sluik-rokers meer tegen

"Worst het rookverbod gerespecteerd?" Dat vroegen we in ons vorige nummer. Dit blijkt mee te vallen: ruim vier lezers op de vijf merken dat alle collega's zich netjes aan de rookregels houden. Toch lukt het niet overal even goed. Vooral in toiletten, keten, dienstvoertuigen en bussen merkt u wel eens een indringende sigarettenrook op. Zelfs de afzuiging van de keuken zou gebruikt worden om het rookverbod te omzeilen.

Een greep uit uw reacties:

"Een van mijn collega's is gestopt met roken door het rookverbod. Goed hé!"

"Ik heb nu minder last van keelontstekingen en problemen aan de luchtwegen."

"Ik waardeer het dat de collega's nu buiten gaan roken."

"Wel jammer van het rookgordijn en de peukjes aan de voordeur van ons gebouw."

JA: 82,67 %

NEE: 17,33 %

"De rook van de rokers buiten waait altijd binnen, want de deur wordt bijna nooit gesloten."

"Onze baas blijft doodgemorederd in zijn bureau roken, waardoor minstens één andere roker zich ook niet gebonden voelt."

"Jammer dat er niet opgetreden wordt. Some animals are more equal..."

Weer meer loon

Voor maar liefst de derde keer dit jaar krijgen we meer loon. In augustus werd de spilindex overschreden. Onze wedden en de (statutaire) ambtenarenpensioenen gaan in oktober met 2 % omhoog, de sociale uitkeringen zoals kinderbijslag en de andere pensioenen al in september. De indexering geldt voor alle personeelsleden die onder het raamstatuut vallen. De collega's bij De Lijn gebruiken hetzelfde indexatiemechanisme. Wie in een privaatrechtelijk agentschap werkt, volgt waarschijnlijk een ander indexeringssysteem. Bij twijfel kunt u terecht bij uw eigen personeelsdienst.

Verdient u genoeg?

Voor de derde maal dit jaar wordt ons loon geïndexeerd. Vanaf september worden onze maaltijdcheques voordeliger. En in januari komt daar nog eens een heuse loonsverhoging bovenop. Je zou zeggen dat we bij de Vlaamse overheid echt wel goed onze boterham verdienen. Maar denkt u daar ook zo over? Vindt u dat u loon naar werken krijgt? Of vindt u dat u onderbetaald wordt?

Stem mee in onze poll en geef uw mening op www.vlaanderen.be/dertien. In de volgende editie kunt u de resultaten lezen. Wie zijn stem laat horen, maakt kans op een aankoopcheque van 30 euro. U kunt stemmen tot 15 september 2008.

Gelijkwaardigheid tussen niveau B en C afgeschaft

Voortaan wordt het niveau B beschouwd als een hoger niveau dan niveau C. Dat is een van de wijzigingen aan het Vlaams Personeelsstatuut (VPS) die op 23 mei 2008 werden doorgevoerd. Tot vóór die wijziging werden niveau B en C als gelijkwaardig beschouwd. Maar in de praktijk waren de verschillen tussen beide niveaus groter dan de overeenkomsten.

De afschaffing van de gelijkwaardigheid verandert niets aan uw loon; maar om enkele ongewenste effecten te counteren zijn er wel een aantal maatregelen genomen. Ten eerste kan iemand van niveau C nog steeds

deelnemen aan bevorderingsexamen naar niveau A. Verder kunnen rangen C2 en C3 een hoger ambt tot rang A1 uitoefenen. En ten slotte gebeurt een vrijwillige terugtelling vanuit rang B1 niet naar rang C2 maar naar rang C1.

Dit geldt alleen voor wie onder het raamstatuut valt. Of uw entiteit onder het raamstatuut valt kunt u opzoeken via www.vlaanderen.be/personeel/vademecum.

 www.vlaanderen.be/personeel/statuten/muurkrantberichten/gelijkwaardigheid_bc.htm

Gezien met 13

Komt u op 18 september naar de sportdag voor Vlaamse ambtenaren? Kijk dan alvast uit naar het allernieuwste 13-gadget. Aan de inschrijvingsstands delen we immers de fantastische fluo-geze 'Gezien met 13'-slapwraps uit! **Slap-wat?** Een slapwrap is een bandje waarmee u op uw arm slaat en dat zich er dan spontaan omheen krult. Zo kunt u veilig fietsen, wandelen en sporten. En zien wij beter wanneer we dekking moeten zoeken. Kortom, een must voor elke sportminkende 13-lezer!

 www.blosz.be

WIN

13 moedigt een beetje competitie graag aan. Neem uw fotootestel mee en val in de prijzen. Maak een originele foto met de slapwrap in een hoofd- of bijrol. De vijf leukste foto's worden beloofd met een voetbalrugzak met twee strandlakens uit de Vlaamse Winkel. Stuur uw inzending naar dertien@vlaanderen.be voor 1 oktober.

De winnende foto's verschijnen op de 13-website.

 Info prijzen:
www.vlaanderen.be/vlaamsewinkel

13-tekenaar Simon Spruyt valt in de prijzen

13-huistekenaar Simon Spruyt (29) viel onlangs in de prijzen bij de Stripstrijd van het weekblad Focus Knack. Simon ging lopen met de prijs van de jury. Als beloning mag hij nu iedere week een pagina vullen in Focus Knack. Ideaal voor wie niet genoeg krijgt van 'In den Ouden Gouden Tyd van de Vlaamse overheid', de strip die Simon al meer dan twee jaar voor 13 klaarstoomt. Of u kunt natuurlijk een van zijn stripalbums in huis halen: De Bamburgers, over een knutselgk vorstehuis op het Kanaaleiland Nordanië, en De Furox, een mix van

fantasy en avontuur over een mythische draak die rondwaart in New York.

We mogen 5 keer 'Koning Leo', het tweede Bamburgersalbum wegschenken. Waag uw kans en mail uiterlijk op maandag 15 september naar dertien@vlaanderen.be met vermelding van uw naam, adres, telefoonnummer en entiteit en met als onderwerp 'wedstrijd De Bamburgers'.

 Meer info: www.silvesterstrips.nl

WIN

OOIT AL VAN HET BEURTBAALKJE GEHOORD?

100 000 vragen bij de Taaltelefoon

"Hoe heet het ding dat wij gebruiken om onze waren te scheiden van een andere klant aan de kassa in de supermarkt?" Dat was de honderdduizendste vraag die de collega's bij de Taaltelefoon binnenkregen, op 1 juli 2008. Naar het antwoord moesten ze zelf ook even zoeken: een 'beurtbalkje'.

De Taaltelefoon viert dit najaar zijn negende verjaardag. Samen met de Nederlandse Taalunie en het Nederlandse Genootschap Onze Taal verzorgen onze collega's van de Taaltelefoon ook de website taaladvies.net. Die is ondertussen uitgegroeid tot de meest geraadpleegde website voor taaladvies voor het Nederlands.

Als medewerker van de Vlaamse overheid kunt u voor taal- en tekstadvies ook terecht bij de collega's van de dienst Taaladvies, zowel via telefoon als via e-mail.

 kospel.vonnet@taaladvies.be
 www.taaltelefoon.be
 www.taaladvies.net

telex--telex--telex

■ Een nieuwe categorie ziet het levenslicht in de Trots Van Vlaanderen-show op VTVM. Naast onder andere de Hield van het Jaar, de Hulpverlener van het Jaar en de Buur van het Jaar, komt er nu ook een 'Trots van de overheid'. Kent u een collega die zichzelf dag in dag uit volledig geeft in zijn job? Die zichzelf compleet wegcijfert ten dienste van de burger? Iemand die zich temoeloo inzet om de Vlaamse dienstverlening naar een hoger niveau te brengen? Door er zijn hart en ziel in te leggen? Nominer hem dan in september op www.hetlaatstnieuws.be of www.vlaandereninactie.be. ■ U hebt het misschien niet gemerkt, maar de BBB-familie heeft er weer een broertje en een zusje bij. De Herculesstichting en de vzw ESF-agentschap mogen zich sinds vorig jaar een agentschap noemen - een privaatrechtelijk extern verzorgend agentschap, voor de perfectionisten onder u. ■ En we zijn in blijde verwachting van nog meer nieuwe entiteiten. Waaronder een twaalfjarig Want er zijn al gevorderde onderhandelings om de regionale luththavens in Oostende en Antwerpen om te vormen tot privaatrechtelijke agentschappen. Tot nu toe vielen beide luththavens onder het Departement Mobiliteit en Openbare Werken. ■ Na negen maanden hebben we een nieuwe Vlaamse ombudsman, die de naam Paul Artele heeft meegekregen. Hij verlaat daarvoor zijn functie als directeur bij de Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheid (VVG), waar hij in 1991 al een ombudsdienst oprichtte. Voordien hield hij zich als advocaat en wetenschappelijk medewerker veel met jeugdrecht en jeugdwelzijn bezig. Paul Artele volgt Bernard Hubeau op die op 1 januari vertrok om voltijds hoogleraar te worden aan de Universiteit Antwerpen. Artele's startdatum is uitgerokend op begin oktober. ■ Eén maand eerder, dus vanaf september, komen ook kleuters en kinderen uit de lagere school in aanmerking voor een schooltoelage, net

telex--telex--telex

als jongeren uit het deeltijds onderwijs. Met dank aan de collega's van Onderwijs en Vorming. De schooltoelage is bedoeld voor gezinnen met een bescheiden inkomen. Kleuters krijgen een vast bedrag van 80 euro, voor lagere schoolkinderen schommelt dat bedrag tussen 90 en 180 euro. De bedragen voor het secundair en hoger onderwijs en voor Erasmusstudenten gaan trouwens ook omhoog. Meer info: www.studietoelagen.be. ■ Dat extra geld zal weldra welkom zijn voor vele ouders. Want met 65 941 pasgeborenen was 2006 het vruchtbaarste jaar voor Vlaanderen sinds 1993. Dat lezen we op pagina 161 van de jongste editie van de VRIND, het jaarlijkse overzicht van statistieken en trends in Vlaanderen, samengesteld door de collega's van de Studiedienst van de Vlaamse Regering. De VRIND weegt 1,718 kg en is 29,7 cm lang. U kunt hem elke dag komen bezichtigen op www.vlaanderen.be/dar/svr. ■ Een moeilijke bevalling was het, de voorbije generieke proef voor niveau C. Oorspronkelijk gepland in december 2007, vond ze uiteindelijk pas plaats in maart 2008. En daarna was het bang afwachten tot 16 juni op de officiële uitslag. 2051 van de ongeveer 3500 deelnemers kregen het verlossende nieuws dat ze geslaagd waren - dat is ongeveer 60 %. De geslaagden kunnen vanaf nu solliciteren op vacatures voor statutaire functies. Voor wie niet geslaagd was, volgt een herkansing, voorlopig gepland in 2009. ■ "In de maanden voordien voel je je voortdurend gestrest, prikkelbaar en moe, en moet je om de haverklap naar het toilet. Maar achteraf is het al dat lijden waard." Met die woorden steken de geslaagde deelnemers van niveau C een hart onder de riem van hun collega's van niveau D die zich nu al op hun generieke proef in oktober voorbereiden. Wij duimen mee! ■ In de koffiehoek in onze gang staan tegenwoordig opmerkelijk vaak suikerbonen. Valt het op?

596

Zoveel websites telt de Vlaamse overheid. Dat blijkt uit het antwoord op een parlementaire vraag. Onze websites zijn heel divers. Soms verwijzen ze naar sterke Vlaamse merken, zoals www.vdab.be en www.delijn.be, soms naar een thema, zoals www.werk.be, en soms naar een campagne, zoals www.ei.be en www.konijn.be.

Volgens de vraagsteller moeten we meer promotie maken voor onze websites. Ze illustreerde dat met een aantal websites die heel veel meerwaarde kunnen bieden, maar te onbekend zijn bij het grote publiek, zoals www.vlaanderen.be/subsidi databank, www.rechtenverkenner.be, www.premiezoeker.be en www.kustweerbericht.be.

MAAND VAN HET PLATTELAND

Win een pakket vol streekproducten!

WIN

September is de Maand van het Platteland, en daarom geeft het beleidsdomein Landbouw en Visserij, samen met 13, twintig pakketten vol streekproducten weg (ter waarde van 25 euro). Los de volgende vragen op en mail uw antwoord uiterlijk op 15 september naar communicatie@vlaanderen.be. Vermeld ook uw beleidsdomein, werkadres en telefoonnummer.

De collega's van Landbouw en Visserij laten de Maand van het Platteland niet onopgemerkt voorbijgaan. Zo kunt u, als u in Hasselt of Antwerpen werkt, binnenkort met een azalea naar huis als u meewerkt aan een enquête over de bloemen. Meer info volgt via de muurkrant op het extranet.

1. Scholen kunnen bij het beleidsdomein Landbouw en Visserij een subsidie krijgen voor de verdeling van schoolmelk. Wie komt daar niet voor in aanmerking?

- a) leerlingen van het secundair onderwijs
- b) leerkrachten van het basisonderwijs
- c) leerlingen van het basisonderwijs

2. Zeevisserij is een bevoegdheid van het beleidsdomein Landbouw en Visserij. Wat werd opgericht om de aanwerving van scheepjongens te bevorderen?

- a) het Vlaams Instituut voor de Zee
- b) het fonds 'Kiezen voor de zee'
- c) het fonds voor Scheepjongens

Tip U vindt de antwoorden op de site van het beleidsdomein Landbouw en Visserij www.vlaanderen.be/landbouw

SPITSvondig op uw dienst?

De collega's bij het Agentschap voor Overheidspersoneel zijn op zoek naar kandidaten voor de tweede SPITS-prijs. Die belooft vernieuwende praktijken binnen de Vlaamse overheid en wordt uitgereikt tijdens het Innovatiefestival in februari 2009. Winnaars van de eerste editie waren de Borstvoedingslijn van het regioteam Dilsen-Stokkem van Kind en Gezin, het e-loket voor landbouwers en de automatische gegevensuitwisseling tussen het Departement Onderwijs en Vorming en de kinderbijslagdiensten.

Bent u dus, alleen of samen met collega's, de voorbije twee jaar met een vernieuwend idee aan de slag geweest, waardoor uw dienstverlening verbetert of waar de interne organisatie beter van wordt? Waag dan uw kans! U kunt een prachtige trofee winnen en 2500 euro voor een teamactiviteit.

Inschrijven kan van 1 tot 24 oktober op www.vlaanderen.be/innovatieprijs, waar u vanaf dan ook alle informatie vindt.

U kunt er nu al uw naam ingeven als u een persoonlijke herinnering wilt ontvangen.

Floris' visie

DE GREEP VAN POLITIEKE PARTIJEN OP BENOEMINGEN IN DE AMBTENARIJ BLIJKT NOG ALTIJD ZEER GROOT.

AMBTENARENFAMILIES, AMBTENAREN VAN GENERATIE OP GENERATIE.

Allemaal ambtenaar, allemaal familie

Dat de appel vaak niet ver van de boom valt, blijkt ook bij de Vlaamse overheid het geval te zijn. Vaak treden kinderen in de voetsporen van een van beide ouders en worden ook ambtenaar. En soms tref je zelfs een hele stamboom aan binnen de ambtenarij. Toeval is dat meestal niet. Het ene familielid is zo tevreden met zijn of haar job en motiveert een ander familielid. Drie verhalen van evenveel ambtenarenfamilies.

Barth Aerts

“Familiebezoek is soms een werfvergadering”

Familie Lapiere-Vanderghinste telt zes Vlaamse ambtenaren

De familie Lapiere is een ambtenaren-familie pur sang. Vader Roger is jurist op de afdeling Elektriciteit en Mechanica. “Hij vertelde vol vuur over die mooie sluizen en bruggen”, zegt zoon Wim. Hij en broer Hein traden in de voetsporen van hun vader. Ze werken voor dezelfde afdeling. Ook dochter Kathy werkt voor de Vlaamse overheid. Net als haar man, en intussen ook hun dochter. Roger, dochter Kathy en kleindochter Gwendolynne vormen zo een driegeslacht bij de Vlaamse overheid. Het verhaal van familieleden die collega's werden.

“Soms vragen ze me of ik een bvba heb opgericht binnen de Vlaamse overheid”, lacht Roger Lapiere uit Merelbeke. Hij is 65 en is op 1 juli met pensioen gegaan. We spraken de jurist tijdens zijn laatste werkdagen op de afdeling Elektriciteit en Mechanica in Gent (EMG), een buitendienst van het Agentschap Wegen en Verkeer. Zeg maar, de dienst Bruggen en Sluizen van de Vlaamse overheid. “Ik werk al sinds ik achttien ben. Eerst 17 jaar voor een aannemer van werkzaamheden. In de privésector dus. In die periode heb ik rechte gestudeerd. Daarna heb ik 30 jaar voor de overheid gewerkt.” Zijn passie voor bouwwerken in en over het water heeft hij doorgegeven aan zijn twee zoons, Hein en Wim. “De opvolging is verzekerd”, lacht Roger.

“Ik keek altijd op naar mijn pa”, vertelt Wim Lapiere (36). “Mijn technische aanleg heb ik ook van hem. Vroeger vertelde hij keer op keer over de prachtige techniek van bruggen en sluizen. En dat heeft me altijd gefascineerd. Vrij snel wist ik wat ik wou doen.”

Ook broer Hein (38) volgde het voorbeeld van vader Roger.

Maar net als hun vader hebben Wim en Hein eerst een parcours afgelegd in de privésector. Wim is intussen vier jaar technicus bij EMG en is belast met het onderhoud van bruggen en sluizen. Hein is technisch assistent. Veel contact hebben ze niet met elkaar. Wim werkt in Oostende, Hein in Sint-Denijs-Westrem. Vader Roger zit bij de directie in Gent. “Soms ga ik wel eens bij hem langs als ik in de buurt moet zijn”, zegt Hein. “Maar veel meer dan een goedendag is dat niet. Het werk gaat voor hé.”

“We krijgen wel eens de reactie dat we zijn binnengeraakt via een lange arm”, zegt Wim. Broer Hein knikt. “Maar net als iedereen hebben we examens moeten afleggen. Het is natuurlijk een voordeel dat je vader voor dezelfde afdeling werkt. Hij heeft ons kunnen uitleggen hoe de job in elkaar zit.”

Tot de bvba Lapiere behoort ook Rogers dochter Kathy (42). Ze werkt bij de Managementondersteunende Diensten (MOD) van het Departement Landbouw en Visserij in Brussel. Daar zorgt ze onder meer voor de controle van de telefoonfacturen. “Toen ik nog naar school ging, kwam ik vaak bij mijn vader op zijn bureau bij ‘de waterwegen’ om te studeren. Dat was mijn

“**We krijgen wel eens de reactie dat we zijn binnengeraakt via een lange arm”**

Wim

eerste contact met de ambtenarij”, vertelt Kathy. “Twintig jaar heb ik in een warenhuis gewerkt. Toen ik me daar niet meer goed voelde, ben ik samen met mijn man computerles gaan volgen in avondschool. Mijn vader raadde ons aan om ons in te schrijven voor examens van de Vlaamse overheid.”

Niet als Kathy slaagde ook haar man Wouter Vanderghinste (43) voor zijn examens. Hij is toezichter bij het Agentschap Wegen en Verkeer in Kortrijk. Onvermijdelijk gaat het op familiebijeenkomsten wel eens over het werk. “Ik praat daar vooral met mijn schoonvader Roger over”, zegt Wouter. “Hij heeft een voorgeschiedenis bij ‘wegenwerken’. Soms is een familiebezoek meer een werfvergadering.” Dat ze een familiebedrijf binnen de overheid zijn, vindt Wouter best grappig. “Als je een e-mail wilt versturen en je tikt Lapiere in dan krijg je er vier, tik Vanderghinste in en je krijgt er twee.”

Want Rogers kleindochter, kind van Kathy en Wouter, maakt het driegeslacht compleet. Gwendolynne Vanderghinste (20) is de enige van de familie die meteen na haar studie bij de Vlaamse overheid aan de slag ging. Ze behandelt de ongevallendossiers met dienstwagens, ook al bij het Agentschap Wegen en Verkeer, maar dan in Vilvoorde. “Mama en papa hebben me zeker warm gemaakt voor de job. Maar de opmerking dat ik in het voordeel ben omdat mijn ouders, nonkels en grootvader ook bij de Vlaamse overheid werken, irriteert me soms. Ik heb net als iedereen examens moeten afleggen. Ik weet wel beter. Dat we familieleden én collega's zijn, is vooral top.”

"Samen op en af met de trein is verslaving"

Moeder Betty Hoebeke en dochter Stefanie De Grootte

moeder Betty

dochter Stefanie

Betty Hoebeke (53) en Stefanie De Grootte (25) pendelen iedere werkdag samen naar en van Brussel. Ze wonen immers niet ver van elkaar, in Vlierzele, Sint-Lievens-Houtem.

“Stefanie kon een vervanging doen en wou vanaf dan alleen nog voor de Vlaamse overheid gaan werken”

Betty

“Als je de moeder ziet, zie je de dochter”, lachen de collega's wel eens. “Mijn vriend lacht daar soms ook mee”, geeft Stefanie toe. “Maar het is gewoon heel tof dat we elkaar zoveel zien. We hebben een heel goede band.”

“We steken veel van elkaar op”, vertelt Betty. “Op de trein vertellen we elkaar dingen die we thuis aan onze mannen niet kwijt kunnen. Zij werken in de privésector. Samen op en af met de trein is een verslaving geworden. Niet dat we voortdurend over het werk bezig zijn, maar we helpen elkaar in het volgen van veranderingen en zo. En als meer ervaren ambtenaar geef ik mijn dochter wel eens raad. Toen ze nog maar net begon, vroeg ze me wat de vele afkortingen zoals WVG, DAR en MOD betekenden. Dan gaf ik haar uitleg over Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, de Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid en de Managementondersteunende Diensten.”

“

Als mijn moeder niet voor de Vlaamse overheid zou werken, dan zou ik hier niet begonnen zijn”

Stefanie

Op een van die MOD's werkt Betty. Ze heeft de leiding over de groep logistiek van de MOD van het Departement Financiën en Begroting in het Phoenixgebouw in Brussel. Wat verderop in het Ellipsgebouw werkt dochter Stefanie intussen bijna vier jaar voor een andere MOD, die van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

“Ook al werken we op een andere dienst, sommige dingen zijn hetzelfde”, vertelt Stefanie.

“'s Middags gaan we soms samen lunchen. En als het weer meevalt, stappen we samen een blokje om.” Betty: “En als we 's avonds in de trein stappen, dan gaat het eerst nog over het werk. Maar hoe dichter we bij huis komen, hoe meer afstand we nemen van het werk. Letterlijk en figuurlijk. Al gebeurt het wel eens dat onze mannen thuis een opmerking maken omdat we alweer over het werk bezig zijn.”

Een invloed van moeder op dochter is er zeker. “Mijn andere dochter wil carrière maken in de privésector. Stefanie stond meer open voor de overheid. Ik heb haar laten weten dat ze een vervanging kon doen. Ze heeft dat gedaan en wou vanaf dan alleen nog voor de Vlaamse overheid gaan werken”, zegt Betty. Stefanie beaamt dat: “Als mijn moeder niet voor de Vlaamse overheid zou werken, dan zou ik hier niet begonnen zijn. Ik heb echt wel mijn ding gevonden. Als mama met pensioen gaat, zal ik haar zeker missen. En als ik zelf kinderen zou hebben? Dan zal ik ze zelf laten kiezen, maar ik zal ze zeker niet tegenhouden om een loopbaan te starten bij de Vlaamse overheid.”

"We werken graag in dienst van de bevolking"

Familiestamboom binnen de overheid

Liesje De Schryver, haar zus, hun moeder én Liesjes schoonvader zijn Vlaams ambtenaar. Bovendien werken nog heel wat familieleden bij andere overheden. Het ambtenarenbloed zit dus écht wel in de familie. De twee zussen kregen de liefde voor het ambtenarenbestaan met de paplepel ingegoten. De appel valt niet ver van deze (stam)boom met veel vertakkingen.

"Mijn man werkt voor de gemeente, mijn schoonmoeder voor de Vlaamse gemeenschapscommissie, mijn schoonbroer bij het leger en mijn vader is gepensioneerd ambtenaar van de Brusselse vervoersmaatschappij MIVB", vertelt Liesje De Schryver (31). "Eerder toeval allemaal, maar voor de meeste familieleden is de werkzekerheid bij de overheid doorslaggevend geweest bij de jobkeuze."

Liesje startte haar loopbaan aan de universiteit. Daarna legde ze een hele weg af binnen de Vlaamse overheid. Nu houdt ze zich bezig met onder meer vorming, competentiebeheer en loopbaanmogelijkheden van andere ambtenaren op het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie in Brussel. "Niemand heeft me hier binnengeloodst, ik heb meegedaan aan een examen", zegt Liesje. "Mama heeft mij attent gemaakt op enkele openstaande betrekkingen. Als ze dat niet gedaan had, zou ik nu wellicht elders werken."

Moeder Yolanda heeft ook een rol gespeeld in het carrièreverloop van Liesjes zus Ellen (34). "Ik ken het ministerie al van toen ik amper drie jaar was", vertelt Ellen. "Ik kwam tijdens de vakanties wel eens mee met mama. Dan typte ik wat. Het was toen nog niet de Vlaamse overheid. Maar ik heb de

“

Ik ken het ministerie al van toen ik amper drie jaar was"

Ellen

sfeer al vroeg opgesnoven. Ook als studente in Brussel kwam ik af en toe lunchen bij mama. Zo leerde ik al snel heel wat mensen kennen."

"Ik werk graag in dienst van de bevolking", vertelt Yolanda. "Dat heb ik mijn dochters meegegeven. Daarom ben ik zo blij dat ze allebei ook voor de Vlaamse overheid werken. Ons werk heeft een meerwaarde. Dienstverlening geeft veel voldoening."

Op het werk hebben ze zelden met elkaar te maken. Yolanda Heymans (61) werkt op het secretariaat van de digitale drukkerij. Ze is eigenlijk in dienst bij De Lijn, maar gedetacheerd naar het Agentschap Facilitair Management in Brussel. Dochter Ellen is belast met de financiële controle van sociale woonorganisaties bij het agentschap Inspectie RWO. Liesje en haar moeder werken in het Ferrarisgebouw in Brussel. Ellen heeft haar bureau in het Phoenixgebouw aan de overkant. "Regelmatig gaan we met ons

drieën lunchen", zegt Yolanda. Ellen vult meteen aan: "We maken kennis met elkaars collega's. Da's tof. Je netwerk wordt steeds groter. Je hoort andere visies en je leert andere werkmethodes kennen. Soms toetsen we wel eens dingen af bij elkaar."

Op familiebijeenkomsten gaat het veel minder over het werk. "Al praat ik er soms over met mijn schoonvader", zegt Liesje. Jacques Van Keymeulen (57) werkt immers ook voor de Vlaamse overheid. Hij maakt deel uit van de postploeg van het Agentschap Zorg en Gezondheid in Brussel. "Elke entiteit heeft sinds kort een arbeidsreglement. We hebben al eens onderling vergeleken wie er het beste uitkomt." Maar omdat schoonvader en schoondochter in een ander gebouw werken, komen ze elkaar bijna nooit tegen in Brussel.

"'s Morgens en 's avonds zien we elkaar", lacht Jacques. "Dan komt Liesje de kindjes thuis afzetten en ophalen."

“Technologie m van mensen,

Benny Vanspringel (48)

Contractbeheerder bij de entiteit ICT-beleid (e-IB) van het Departement Bestuurszaken • Getrouwd, drie kinderen: Evellien (19), Gerlinde (17) en Sander (12) • Geboren in Aalst (Oost-Vlaanderen) • Woont in Aalst • Burgerlijk ingenieur, specialisatie telecommunicatie en militaire en burgerlijke bouwkunde • Over zichzelf: “Ik heb altijd vrij overkoepelend willen werken, meer beleidsgericht, maar ook nog wel voldoende technisch.” • Over Ludy: “Een heel goede manager met heel veel mensenkennis.”

oet ten dienste staan niet omgekeerd”

“De grootste uitdaging van een manager is leren omgaan met de realiteit en niet uitgaan van de ideale wereld”, zegt Ludy Van Buyten, secretaris-generaal van het Departement Onderwijs en Vorming. Van Buyten is een overheidsmanager pur sang. Op 38 jaar tijd bekleedde hij maar liefst 21 functies en hij weet beter dan wie ook dat maar zelden alles van een leien dakje loopt. Dat ondervond hij ook als ICT-manager van de Vlaamse overheid op het einde van de jaren negentig, toen de informatisering van onze organisatie nog op een laag pitje stond en het vooral de technici waren die bepaalden welke technologie we mochten gebruiken. Samen met onder andere ‘beste vriend, beste collega’ Benny Vanspringel wist hij ons toen elektronisch verder te moderniseren en de IT’ers beter rekening te laten houden met de noden van de dienstverlening. Maar we zijn er nog niet: “Ik denk dat we al heel ver staan, maar we moeten nog veel verder gaan”, zegt burgerlijk ingenieur Benny. Een gesprek over beter samenwerken, zoeken naar een evenwicht tussen werk en leven, frustraties en ambities. En waarom een Louis zich Ludy laat noemen.

Frank Willemsse & Leen De Dycker

Van alle Vlaamse topambtenaren heeft secretaris-generaal Van Buyten de meest opvallende voornaam: Ludy. “Mijn moeder wilde me eigenlijk Lode noemen. Maar toen mijn vader en grootvader me gingen aangeven op de burgerlijke stand van Brussel, hebben ze zich laten ‘rollen’ door een ambtenaar die liever geen Vlaamse namen noteerde en er Louis van heeft gemaakt. Uit protest tegen die verfransing van mijn naam, weigerde mijn moeder hem uit te spreken en heeft ze ‘Ludy’ uitgevonden. Ik denk dat het gewoon een ingeving van het moment was en het leuk klonk in die tijd. Ik ben immers geboren in 1945, na de bevrijding toen er veel Amerikaans-Engelse namen opdoken zoals Eddy, Johnny ... en Benny”, vertelt Van Buyten. “Ik tekende vroeger, als beginnende bestuurssecretaris, mijn eerste nota’s wel plechtig met Louis Van Buyten. Toen was het nog not done om er mijn roepnaam onder te zetten.

“
Een politieke topbenoeming
is niet erg als er voor kwaliteit
wordt gekozen”

Ludy

Maar onze organisatie is intussen informeler geworden, net als de maatschappij trouwens. Vroeger kon je hier als universitair niet zonder das binnenkomen. Nu is dat geen probleem meer. Er is minder afstand, minder hiërarchie. En dus teken ik gewoon met Ludy.”

Is het een goede evolutie dat we elkaar, ongeacht het niveau, steeds meer met de voornaam aanspreken en ‘losser’ met elkaar omgaan?

LUDY: “Ik vind van wel. Zeker als je wilt dat mensen als een team samenwerken.”

BENNY: “Ik heb nooit anders dan op zo’n informele manier gewerkt.”

Ook in het leger waar u tien jaar aan de slag was? Is formaliteit niet het orderwoord daar?

BENNY: “Ik ben nooit een echte ‘militair’ geweest, zoals de meeste mensen over militairen denken. Omdat mijn vader ook in het leger zat, ben ik er op 14-jarige leeftijd in gerold via de cadettenschool. Op het einde moest je meedoen aan ingangsexamen voor de militaire school. Ik was geslaagd en ben aan de polytechnische opleiding begonnen. Toen ik klaar was, moest ik nog een tijd in het leger blijven. Maar die polytechnici – de burgerlijke ingenieurs van het

Ludy van Buyten (63)

■ Secretaris-generaal van het Departement Onderwijs en Vorming ■ Alleenwonend, twee kinderen: Marnix (23) en Willem (20) ■ Geboren in Brussel (Brussels Gewest) ■ Woont in Laken (Brussels Gewest) ■ Doctor in de Rechten ■ Over zichzelf: “Ik ben van nature nogal een optimist.” ■ Over Benny: “Hij is ongelooflijk resultaatgericht, een echte doorzetter en bovendien zeer loyaal.”

“
We staan al heel ver,
maar omdat alles zo snel
evolueert, moeten we nog
veel verder gaan”

Benny

leger – zijn wat aparte gevallen die zich niet zo-
maar laten commanderen. Bovendien was ik bij
de luchtmacht, waar hiërarchische formaliteiten
niet zo zwaar doorwegen als je eigen inhoudelij-
ke competentie. Vandaar was het voor mij ook
niet echt een grote cultuurschok toen ik naar de
Vlaamse Overheid overstapte.”

Waarom stapte een militair over naar de Vlaamse overheid?

BENNY: “Begin jaren negentig begon minister
van Defensie Leo Delcroix de technische func-
ties binnen het leger af te bouwen. De nadruk
kwam op het puur militaire te liggen, wat me
niet echt heeft geïnteresseerd. Als ik gebleven
was, dan had ik waarschijnlijk gemakkelijk
carrière kunnen maken. Maar op dat moment
kwam de Vlaamse Gemeenschap positief in
het nieuws als modernere overheid. Toevallig
werd er een examen voor informaticus en daar
heb ik aan meegedaan. Ik kwam als primus uit
de bus en ben begonnen bij de administratie
Informatica op het toenmalige departement
Coördinatie.”

LUDY: “Wat men vaak vergeet, is dat binnen
het leger heel veel organisatietalent zit en dat des
aankoopprocedures er zeer goed ineensteken.
Toen ik in 1998 ‘directeur-generaal met de
functie van IT-manager’ werd, wist ik dat we
zouden moeten onderhandelen met externen en
grote aankopen zouden moeten doen. Ik wist
dat Benny, als ex-militair, die aankoopproce-
duren in de vingers had en heb hem een job als
contractbeheerder aangeboden. Die rol bleek
hem op het lijf geschreven te zijn.”

Wat was tien jaar geleden de stand van za- ken op ICT-vlak bij de Vlaamse overheid?

LUDY: “We hadden geen gestandaardiseerde
omgeving en onze infrastructuur was een lap-
pendeken. Geen enkel informaticasysteem kon
met een ander communiceren en we hadden
geen e-mailsysteem. Kortom, iedereen zat
op een ciland en deed - vaak zeer verdienste-
lijk - zijn ding. Een goed draaiende business
heeft echter een eenvormig geoptimaliseerd
ICT-systeem nodig. Niet alleen kun je dat beter
samenwerken, maar: het is vooral goedkoper.
Bovendien had ik het gevoel dat wij in dienst
van de technologie stonden in plaats van de
technologie ten dienste van ons. ICT kan een
ongelooftijdse hefboom zijn voor je business,
maar het leek soms eerder alsof wij opgezaagd
werden met dingen die technici leuk vonden
om te ontwikkelen, in plaats van met dingen
die leuk waren voor onze business.”

U gebruikt vaak het woord business. Ziet u de overheid hier als een business?

LUDY: “Nee, met ‘business’ bedoel ik meer
het inhoudelijke, de beleidsdoelstellingen,
de dienstverlening aan de burger. Het is een
buzzword, hé. Ook bij de Vlaamse overheid,
waar steeds meer mensen werken die op een
managementschool als Vlerick hebben gezeten.
Daar is ‘business’ de standaardterm.”

De ICT-taken zijn bij de Vlaamse overheid uitbesteed. Waarom kunnen we dat niet zelf doen?

BENNY: “We hebben ooit wel een deel zelf
gedaan, maar nu lopen er meer dan 100 ICT-

projecten en zijn er ongeveer 450 voltijdse
equivalenten bezig met de ICT-dienstverlening.
Met eigen mensen zouden we dat volume nooit
aankunnen. Door uit te besteden konden we
sneller groeien en dat is nodig omdat we steeds
meer informatietechnologie moeten inzetten.
Als de burger verwacht dat de overheid hem
niet telkens opnieuw dezelfde informatie vraagt,
moet je er wel voor zorgen dat al die systemen
met elkaar kunnen praten en informatie kun-
nen uitwisselen. Dat is helemaal niet evident.
En dus heb je hulp van buitenaf nodig. Wat je
wel intern moet houden is de aansturing. Dat
was vroeger al zo en dat blijft zo.”

LUDY: “De kwaliteit van wat een IT'er ontwik-
kelt, hangt in zeer grote mate af van de vraag
van de klant. Hoe scherper gesteld, hoe beter.
Hoe meer er over nagedacht is in termen van
oplossingen - 'Is dat een goede oplossing? Dekt
dat al onze behoeften?' - hoe beter die ap-
plicatie. In een zwakke of een nog niet mature
organisatie bestaat de neiging dat allemaal een
beetje aan de technici over te laten. Je moet dat
als manager echter zelf in handen houden.”

Moeten jullie hard werken?

BENNY: “Dat denk ik wel. Ik werk hier sinds
1992 en heb nog nooit iemand zien zitten
niksen.”

Tegenwoordig werken steeds meer collega's nog wat verder thuis, na hun uren of in het weekend. Doet u dat ook?

BENNY: “Soms, maar het mag niet te extreem
worden. Je moet werk en gezin kunnen blijven
combineren. Leidinggevend moeten daar
voldoende aandacht aan besteden. Zowel bij
zichzelf als hun medewerkers.”

LUDY: “Jij bent daar een goed voorbeeld van.
110 procent inzet en heel geconcentreerd met
je werk bezig zijn, en toch de tijd vinden om
nog te dansen, te zingen, piano te spelen, wijn
te proeven ... Ik ben een slechter voorbeeld. In
1999, toen we samenwerkten, was het zo druk
dat ik geen vakantie heb genomen dat jaar. Dat
zal me nu niet meer gebeuren.”

Kunt u in uren uitdrukken hoeveel u werkt?

BENNY: “Dat is zeer variabel. Soms is het de
gebruikelijke 38 uur per week, soms is het veel
meer. Dat hangt van het moment af. Aange-

“

Ik wil voor het algemeen belang
werken. Dat motiveert mij veel
meer dan geld en een bedrijfsauto”

Benny

zien ik als leidinggevende niet moet prikken, weet ik het niet precies. Ik heb prikken altijd wel praktisch gevonden. Als je dan eens wat vroeger weg bent, heb je een bewijs in handen dat je eigenlijk veel meer uren doet. Terwijl ze nu kunnen zeggen: 'Die is wel vroeg naar huis gegaan.'

LUDY: "Ik moet ook hard werken, maar probeer alles toch zodanig te organiseren dat ik niet meer met dossiers thuiskom. Maar avondvergaderingen of onderhandelingen die uitlopen tot in het weekend maken helaas wel deel uit van mijn job."

Wordt u er voldoende voor betaald?

LUDY: "Absoluut. Ik zit dan ook in de hoogste categorie."

Vindt u het goed dat daar openheid over bestaat, onder andere via de salarismeter op de website www.vlaanderen.be/arbeidsvoorwaarden?

LUDY: "Die openheid heeft altijd bestaan. De weddes van ambtenaren zijn altijd openbaar geweest. Alleen was het wat moeilijker om het op te zoeken, want je moest zelf de index toepassen en zo. Nu kun je het heel gemakkelijk terugvinden op die website. Maar wat je ook daar niet te weten komt, is wat topambtenaren naast hun officiële salaris nog krijgen."

Hebt u veel andere mandaten en bestuursfuncties?

LUDY: "Geen enkele. Ik heb dat volledig afgebouwd. Bewust, om het voor mij leefbaar te houden."

Benny, mogen we weten hoeveel u verdient?

BENNY: "Het staat op de website hé. De weddeschalen zijn bekend."

Nu we het toch hebben over openbaar maken. De jongste tijd is er nogal wat te doen rond politieke benoemingen aan de top en het pleidooi om daar meer openheid rond te creëren. Vindt u dat we uw kleur mogen weten?

LUDY: "In sommige gevallen is het terecht dat er naar 'kleur' wordt gekeken, omdat het belangrijk is dat de mayonaise tussen minister en ambtenaar klopt. Ik vind een politieke topbenoeming dan ook niet erg op voorwaarde dat er voor kwaliteit wordt gekozen. Het is echter belachelijk om op lagere echelons mensen politiek te benoemen, zoals dat vroeger gebeurde."

Wat is uw kleur?

LUDY: "Als je mijn curriculum bekijkt, weet je dat ik vooral op socialistische kabinetten heb gediend, dus ik krijg een rood label. Maar in mijn eerdere functie ben ik aangesteld door een liberale minister. En wie zegt dat het etiket

Hoe ouder ik word en hoe dichter mijn pensioen nadert, hoe harder ik me soms tegen cynisme moet verzetten"

Ludy

dat ik krijg opgekleefd, overeenstemt met mijn persoonlijke overtuiging? Wat ik persoonlijk denk, ga ik u niet vertellen. Dat houd ik nog even voor mij."

Benny?

BENNY: "Ik denk niet dat er op mij een kleur is te plakken en het is ook nooit gevraagd kleur te bekennen. Ik ben van mening dat ambtenaren niet aan politiek moeten doen en niet politiek benoemd moeten worden. Ook de top niet."

Hoe groei je eigenlijk binnen die Vlaamse overheid zoals u daarin gegroeid bent? Is dat een kwestie van hard werken? Of de juiste mensen kennen?

LUDY: "Een beetje een cocktail van die twee, maar je moet je vooral ook durven te engageren. Je niet inhouden om je te mengen in zaken waarvan velen denken dat je je er niet mee moet moeien."

Binnen twee jaar gaat u met pensioen. Kijkt u ernaar uit of bent u er bang voor?

LUDY: "Eenzaar uitkijken doet de klok wel voor mij. Ik ben vooral een beetje bang."

Voor het zwarte gat?

LUDY: "Bwoah, ik weet niet welke kleur dat zal hebben, maar ik ben er mij inderdaad van bewust dat mijn beroepsleven een heel grote plaats heeft ingenomen in de manier waarop ik mijn tijd invul. Ik heb daar misschien wat in overdreven. Ik ben het daarom ook de laatste jaren beginnen af te bouwen, weliswaar zonder de armen te laten zakken."

Over Benny zegt u dat hij zijn werk en gezin goed kan combineren. Hebt u dat ook kunnen doen?

LUDY: "Nee, dat is faliekant afgelopen. Ik heb mijn les wel geleerd. Ik hoop dat ik binnenkort wat meer tijd voor mijn kinderen zal hebben, al zijn ze intussen al wel volwassen."

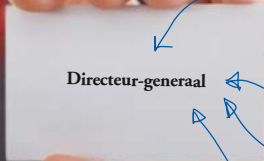
Hebt u plannen voor na uw pensioen?

LUDY: "Heel weinig op dit ogenblik, maar ik besef wel dat ik er eens aan moet beginnen. Het moeilijker zal zijn om niet gefrustreerd te raken omdat niet alles wat ik ambieerde, gerealiseerd is. Een van de grootste uitdagingen voor een manager is dan ook leren omgaan met de realiteit en niet uitgaan van een ideale wereld. Dat is niet gemakkelijk en als het niet snel of goed genoeg gaat, durf je wel eens naar cynisme te neigen. Hoe ouder ik word en hoe dichter mijn pensioen nadert, hoe harder ik me soms tegen dat cynisme moet verzetten. Waarschijnlijk omdat ik weet dat ik het toch niet meer kan realiseren op die twee resterende jaren."

Gaat u net als Ludy uw carrière afsluiten bij de Vlaamse overheid?

BENNY: "Ik denk het wel. Ik heb al verschillende aanbiedingen gekregen uit de privé en ik kan veel meer verdienen dan wat ik hier krijg. Maar ik vind mezelf een idealist. Ik wil voor het algemeen belang werken. Dat motiveert mij veel meer dan geld en een auto van de zaak. Ik blijf dus."

Bedankt en succes allebei.

Gedelegeerd
bestuurder

CDV
&

"Kleur speelt nog

"Politieke benoemingen zijn de belangrijkste weg naar de top voor Vlaamse leidend ambtenaren. De meerderheidspartijen van de toenmalige regering-Leterme posteerden tussen 2004 en 2006 hun toppers aan het hoofd van de Vlaamse administratie." Dat zegt Christophe Pelgrims (30), die onlangs zijn doctoraatsstudie over de hervorming Beter Bestuurlijk Beleid heeft voorgesteld. De voormalige medewerker van het Instituut voor de Overheid werkt ondertussen zelf bij de Vlaamse overheid. Tijd dus om kleur te bekennen tegenover 13. "Als mijn studie een aanzet is voor een open debat rond politieke benoemingen, ben ik al tevreden."

Dirk Gryp

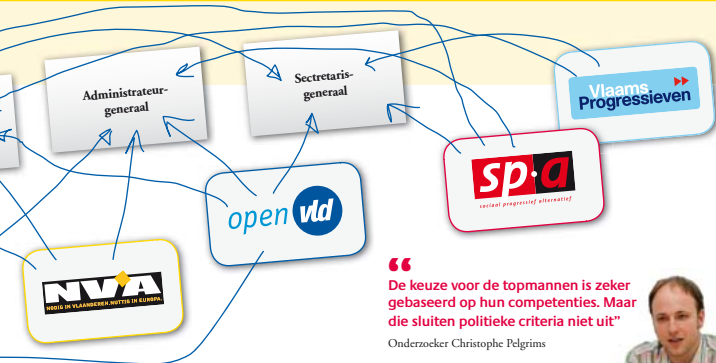
Geen enkele doctoraatsstudie gaat tegenwoordig meer over de tong in de Vlaamse overheid dan die van Christophe Pelgrims. In zijn 'Bestuurlijke hervormingen vanuit een politiek perspectief' onderzocht hij onder meer de operatie Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) die de Vlaamse Regering de afgelopen jaren heeft doorgevoerd. Pelgrims sprak met 32 ambtenaren, parlementsleden, regeringsleden, kabinetsleden en partij-medewerkers die nauw betrokken waren

bij de hervorming. Hij slaagde er ook in talloze vertrouwelijke verslagen in te kijken. Daaruit bleek alvast één opmerkelijk feit: de coalitiepartners van de toenmalige regering-Leterme spraken onderling af om de topfuncties van de administratie te verdelen. "Dat klopt, maar bij de hervorming van een ambtenarenapparaat heb je sowieso politieke inmenging. Het verdelen van topfuncties vormt daar één element van. Om een moeilijk bestuurbaar land als België op de rails

te houden, heb je politiek evenwicht nodig. Ook in de gewesten. Maar als de democratisch verkozen meerderheid gelijkgestemden benoemt aan de top, halen de meeste waarnemers hun neus op. Het is echter een netwerk zoals elke topmanager uit de privé dat heeft", meent Pelgrims. Hij geeft ook aan dat de omstandigheden ideaal waren. "Alle 66 topfuncties waren op hetzelfde ogenblik 'vacant'. Politiek gezien waren er bovendien kansen, want de meeste partijen zaten in de regering, er was weinig oppositie."

Politieke massage

Dat de politieke partijen de touwtjes in handen hielden, blijkt volgens Pelgrims uit het verloop van de selectieprocedure. "Tijdens de eerste twee ronden, die niet openstonden voor externe kandidaten, maakten de politieke partijen onderling afspraken. Als er voor een bepaalde functie slechts één kandidaat opdook, was een mondeling gesprek niet nodig. Dan volstond een korte motivering. Daarom kregen sommige kandidaten de raad om hun kandidatuur in te trekken", schetst Pelgrims. Ingewijden vertrouwen hem toe dat na die zogenaamde 'politieke

“De keuze voor de topmannen is zeker gebaseerd op hun competenties. Maar die sluiten politieke criteria niet uit”

Onderzoeker Christophe Pelgrims

altijd een rol”

message’ de meesten beslisten om uit de race te stappen. Voor wie de boodschap evenwel nog niet begrepen had, klapte de deur dicht door een veto.

Als het echt nodig was, paste men zelfs decreten aan. “Dat gebeurde als politieke partijen er bijvoorbeeld niet uit raakten omdat ze de functie van topambtenaar elk aan een eigen kandidaat hadden beloofd. Zo kon een agentschap door twee topambtenaren geleid worden”, geeft Pelgrims als voorbeeld.

Vrouwen uit de boot

Pelgrims wijst erop dat de selectiebureaus toch hun rol hebben kunnen spelen: “Ik heb geen aanwijzingen voor het tegendeel. Ik weet zelfs dat sommige kandidaten die de voorkeur hadden, het niet gehaald hebben omdat ze niet geslaagd waren voor testen. Als een minister echter moet kiezen tussen twee even goede kandidaten, lijkt het logisch dat hij kiest voor degene met wie hij best overeenkomt. Burgers hebben er ook geen baat bij als de minister en zijn topman van de administratie niet door één deur kunnen.

Politieke benoemingen leveren pas problemen op als iemand onbekwaam is voor de topfunctie waarin hij wordt gepiloteerd. Maar dat lijkt in de Vlaamse overheid niet het geval”, zegt Pelgrims.

“De keuze voor de topmannen is zeker gebaseerd op hun competenties. Maar die sluiten politieke criteria niet uit. Een leidend ambtenaar moet goed kunnen budgetteren en mensen aansturen. Maar er is meer nodig: hij moet ook politiek het klappen van de zweep kennen. De combinatie van die kwaliteiten was vooral aanwezig bij de kandidaten met kabinetservaring. Daardoor hadden ze een streepje voor ten opzichte van hun concurrenten uit de administratie en de privé. Bovendien hadden veel externen zich niet goed ingewerkt in het beleidsdomein waarvoor ze solliciteerden.”

“Vrouwen zijn onder meer uit de boot gevallen omdat ze te weinig netwerken. Dat bleek al uit eerder onderzoek. Ze verwaarloosden politiek lobbywerk en durven niet goed resoluut voor hun ambitie uit te komen. Dat was een onoverkomelijke handicap”, zegt Pelgrims.

Open en bloot

We moeten ons geen illusie maken volgens Pelgrims: “Politieke benoemingen zijn van alle tijden. Maar vroeger wist iedereen dat alles politiek geregeld werd. Nu is dat niet meer zo duidelijk. In andere landen gebeurt alles open en bloot. De Verenigde Staten bijvoorbeeld vertonen een radicale vorm, want daar wordt de ambtelijke top na de verkiezingen volledig vervangen door ambtenaren van de kleur van de nieuwe minister. In Duitsland merken we dat de twee hoogste topfuncties wisselen. De continuïteit van het bestuur komt daardoor niet in het gedrang.”

“Maar in Vlaanderen is het moeilijk om de elite elke keer te vervangen, want de vijver van talent waarin gevist wordt, is te klein. Daardoor zal een minister vaker geconfronteerd worden met een topman die door zijn voorganger is benoemd. Dat kan achterdocht wekken. En toch, als blijkt dat een topman niet alleen voor zijn politieke kleur, maar ook voor zijn competentie is gekozen, dan zou hij in de toekomst toch ook met een minister van een andere partij kunnen samenwerken”, meent Pelgrims.

Pelgrims ondervond alvast tijdens zijn onderzoek en bij de voorstelling van zijn studie enkele maanden geleden dat er open over politieke benoemingen gesproken wordt. "De tijd is misschien rijp voor een debat. Ofwel kies je voor een systeem waar de politiek niet in tussenkomt, en dat lijkt mij zeer theoretisch. Ofwel doe je het open en bloot. Misschien kunnen we dan ook discussiëren over waar je de grens trekt. Moeten leidinggevenden op het N-1-niveau, het middenkader, ook politiek benoemd worden?"

Kleur bekennen

Ondertussen is Pelgrims zelf aan de slag bij de Vlaamse overheid, als coördinator Beleidsvoorbereiding bij het Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed. Hij krijgt veel reacties van zijn collega's. "De meesten zijn positief. Er zijn ook mensen die verontwaardigd reageren. Niet dat ze verrast zijn over de vaststellingen: 'Natuurlijk zijn er politieke benoemingen, dat weet toch iedereen.' Maar ze zijn verwonderd dat 'ik als ambtenaar zoiets durf te beweren!'"

Op de vraag of hij zelf een partijkaart zou aanschaffen om carrière te maken antwoordt Pelgrims aarzeland: "Een partijkaart klinkt zo plat. Wat zien we? Ambtenaren zijn soms opportunistisch en bezitten verschillende partijkaarten. Ze spelen de kaart uit die op dat moment voor hen het meest opbrengt. Wat telt, is de beleidsfilosofie achter de partijkaart. Het onderzoek toont aan dat je vanaf een bepaald niveau overigens kleur moet bekennen. Anders kiezen de anderen wel een kleur voor jou", besluit Pelgrims.

“
Veel collega's zijn
verwonderd dat ik
als ambtenaar zoiets
mag zeggen”

Christophe Pelgrims

“Politieke kleur speelt nauwelijks”

Erik Portugaels, gedelegeerd bestuurder van nv De Scheepvaart, volgde als voorzitter van MOVI, het netwerk voor management in de Vlaamse overheid, de zes jaar durende afwikkeling van de BBB-hervorming op de voet. Hij vindt dat politieke kleur nauwelijks heeft gespeeld bij de benoeming van topambtenaren.

"De Vlaamse topmanagers waren, in tegenstelling tot hun federale collega's, al tien jaar door de regering geëvalueerd. Het leeuwendeel had in 2005 een (zeer) positieve evaluatie gekregen. De overgang van een vastbenoemd status naar een mandaatsysteem heeft voor nagenoeg 90 % dezelfde stuurlijf aan boord gehouden. Dat verkopen als politieke koehandel is nonsens. In twee agentschappen, elk met een historisch gegroeide speciale situatie, werd geopteerd voor een uitdovende duobaan met goede afspraken. Dat is een detail in de hele BBB-operatie.

Belangrijk is dat de Vlaamse topmanagers worden aangeworven na een selectie door Jobpunt Vlaanderen. Een op de privéleest geschoeid assessment peilt naar de beste kandidaten voor topfuncties. Dat de Vlaamse Regering de laatste keuze maakt, is logisch. De privésector volgt dezelfde procedure met dezelfde assessmentbureaus, waar een voormalige job bij een kabinet als een pluspunt wordt ervaren. Maar o wee als dat bij de overheid gebeurt, dan wordt onmiddellijk over politieke benoemingen georakeld. Dat vind ik hypocriet."

En over de kabinetten: "MOVI is altijd voorstander geweest van een aantal ministeriële raadgevers en ik kan dat alleen maar onderschrijven. Zelf heb ik nooit op een kabinet gewerkt."

“Te grote vinger in de pap”

Ingrid Pelsers, oprachthouder Emancipatiezaken (Departement Bestuurszaken), vindt dat de kabinetten een veel te grote rol spelen bij de toewijzing van topfuncties.

"Het is goed dat men nu openlijk erkent dat er politieke benoemingen bestaan. Maar ik heb er een probleem mee dat ze gebeuren. De politiek heeft een te grote vinger in de pap. De beïnvloeding van kandidaten om zich terug te trekken bijvoorbeeld, staat haaks op de selectie op basis van competenties. Dat doen we voor elke andere ambtenaar, waarom dan ook niet voor de top?"

Door de politieke bemoeienis zullen veel geschikte personen zich niet meer kandidaat stellen omdat ze denken dat het pleit al beslecht is. Het kan toch niet dat er in de privé geen bekwaame mensen zijn voor een topfunctie bij de Vlaamse overheid? Ik ken alvast genoeg topmanagers uit de privé die zich met al hun talent en ervaring willen inzetten voor de samenleving. Als ze voor een topfunctie in de Vlaamse overheid willen solliciteren, moeten ze zich blijkbaar ook op een informele procedure met politieke inmenging voorbereiden. Hetzelfde geldt voor vrouwen: die moeten meer netwerken en vroeger hun ambities duidelijk maken. Maar uiteindelijk zou het systeem zelf moeten veranderen."

“Politiek actief zijn is een voordeel”

Jo De Ro, administrateur-generaal van het Agentschap voor Onderwijscommunicatie, schaamt zich niet om kleur te bekennen.

Rode Jo was zijn bijnaam, maar hij is altijd al liberaal "én sociaalvoelend" geweest. "Ik heb nooit een geheim gemaakt van mijn politieke voorkeur. Het is niet meer dan eerlijk dat je als topambtenaar openlijk uitkomt voor je achtergrond, dat zorgt voor een grotere transparantie. Voor mezelf vind ik het een voordeel dat ik ook politiek actief ben. Als gemeenteraadslid kom ik meer te weten over de problemen van de mensen, en dat helpt me om als ambtenaar beter werk te leveren. Terwijl ik in de politiek ook het clichébeeld kan bestrijden dat politici nog vaak over de ambtenarij hebben. Eisen dat ambtenaren geen enkele politieke binding hebben, lijkt me dan ook een grote verarming."

Hajo Beeckman,
verkeersmanager

"Bedevaarders op de pechstrook overtreffen alles"

Ergert u zich ook wel eens aan een file veroorzaakt door wegwerkzaamheden? Bedenk dan dat onze collega's in het Verkeerscentrum voortdurend druk in de weer zijn om het verkeer zo vlot mogelijk te laten verlopen. "Dat doen we met behulp van onze website, dynamische borden boven de snelwegen, maar ook door continu de vele gegevens over ons verkeer te bestuderen", zegt Hajo Beeckman van het Vlaams Verkeerscentrum. De klok rond volgen operatoren de verkeersstroom op onze autosnelwegen. Wij volgen hun spoor op een dag vol verkeersdrukte.

Barl Aerts

Profiel

Loon: 2150 euro netto

Niveau: A

Werkuren: glijdende werktijden (starten tussen 9 en 10 uur, eindigen tussen 18 en 19.30 uur)

Opleiding: licentiaat politieke en sociale wetenschappen, master ruimtelijke planning

Het is vrijdag in de late voormiddag al gezellig druk in het *Traffic Control Centre*, de operator-zaal van het Verkeerscentrum. De zomervakantie staat voor de deur. De doordeweekse vrijdagse drukte vermengt zich met het eerste vakantieverkeer. Een chaotische mix. Het ene incident volgt de andere filemelding.

Een operator geeft z'n collega's mee: "Ongeval op de E17 met twee vrachtwagens. Eén vrachtwagen staat dwars op de autosnelweg ter hoogte van Waasmunster. Eén rijstrook versperd. Zes kilometer file richting Antwerpen."

Met een is het ongeval te zien op een van de tientallen tv-schermen. Die schermen vullen twee grote muren. De beelden komen van camera's op de autosnelwegen. Intelligente camera's die de snelheid meten en het aantal voertuigen tellen. Als auto's of vrachtwagens plots vertragen of afwijken van hun normale koers, zoomen de camera's automatisch in.

Dit is het kloppende hart van het Verkeerscentrum. Strategisch gelegen, niet ver van de Antwerpse ring in Wilrijk, recht boven de Craybeckstunnel. Begin 2000 startte het centrum met vijf personeelsleden. Nu werken hier 18 operatoren in ploegen, dag en nacht, het hele jaar door. Er is ook steeds een agent van de federale wegpolitie aanwezig. "Het verkeer stopt nooit. Op elk moment van de dag staan er camera's gericht op al onze snelwegen", zegt Hajo Beeckman. Hij is het teamhoofd van Operationeel Verkeersbeheer in het Vlaams Verkeerscentrum. "Drie dispatchers hebben de dagelijkse leiding over een team van vijf operatoren. En ik zorg samen met twee collega's voor de kwaliteitszorg en communicatie."

Kort door de bocht

Voor hij met z'n dagelijkse taken kan starten, moet Hajo eerst iets belangrijks afhandelen. "Gisteren was hier een krantenjournalist", vertelt hij. "Vanmorgen heeft hij zijn artikel doorgestuurd. Bepaalde stukken moet ik toch even rechtzetten. De journalist gaat nogal kort door de bocht." De woordspeling is onbedoeld toepasselijk op een journalistieke bijdrage over het Verkeerscentrum. De relaties met de media verzorgen: het is een van de nevenaken van Hajo. "In het artikel staan fouten over de middelen die we inzetten om files te bestrijden", zegt Hajo. "De journalist suggereert dat de Vlaamse overheid het beleid moet omgooien om de structurele files aan te pakken. Terwijl de overheid dat allang doet: ze investeert in openbaar vervoer en in kantoren nabij stations om de files te verminderen."

Na enkele telefoontjes en e-mails heen en weer kan Hajo zich met z'n *core business* bezighouden: operationeel verkeersbeheer. "Met een website en informatie op dynamische borden langs en boven de autosnelwegen proberen we de weggebruikers zo goed mogelijk te informeren over de actuele verkeerssituatie", legt Hajo uit. "Omzond opdrachten zijn de capaciteit van de wegen zo goed mogelijk benutten en de hinder zo beperkt mogelijk houden. Een kwart van alle files zijn te wijten aan *incidentele congestie*." Een

moeilijke term voor files door ongevallen, wegwerkzaamheden en evenementen. "Als het aandeel van die incidentele files kleiner wordt, dan daalt het totale fileleed."

Bedevaart op de pechstrook

"Vijftien bedevaarders wandelen over de pechstrook op de E19 ter hoogte van Brasschaat." Hilariteit alom als federaal verkeersagent Guido Breda de mededeling de operatorzaal in stuurt. Hij vraagt meteen een ploeg ter plaatse. Even later stopt een patrouille van de wegpolitie op de pechstrook. Twee agenten leggen met handen en voeten uit dat de wandeling écht wel gevaarlijk is. Ze begeleiden de groep naar de eerstvolgende afrit. Het zijn hallucinante beelden, live te volgen op de tv-schermen. De bedevaarders - zo blijkt even later - zijn op weg van Litouwen naar Lourdes. Ze dragen een Belgische vlag, een Litouwse en één van Vaticaanstad. Twee mannen torsen een levensgroot kruisbeeld. Eén man klemt een beeld van Maria in zijn handen. Voorop marcheert een man, gehuld in een veiligheidshegje. "Nu hebben we al veel meegemaakt, maar dit overtreft toch alles", zegt een operator. Meteen volgt een zondvloed aan straffe verhalen. "Weet je nog die keer dat een fietser de Tijsmanstunnel in reed omdat hij dringend medicijnen nodig had?", zegt Guido. "De tunnel was de kortste weg, zei die man."

Enkele pechstrookanekdotes over naakte voetgangers en dronken rugzaktoeristen later, rinkelde de telefoon van de noodcentrale van de praatpalen. Ook een opdracht voor het Verkeerscentrum. "Een chauffeur die eerder belde omdat hij met een lekke band op de pechstrook stond, belt nu terug dat de wegenwacht niet hoeft te komen. Hij heeft het zelf opgelost", zegt de operator. In tijden dat iemand zonder gsm een principiële uitzondering is, zijn de praatpalen toch niet in onbruik geraakt. "Gemiddeld krijgen we achttien oproepen per dag. Soms bellen buitenlandse truckers om de weg te vragen. Dan proberen we hen zo goed mogelijk te helpen. Niet altijd eenvoudig. Zo belde eens een oudere dame die motorpech had. Ik vroeg haar met welke wagen ze reed. Ze antwoorde: *'Met die van mijne man.'*"

Verkeersinformatie

"Tankwagens gekanteld op de E34", roept een operator. "Het regent ongevallen. Zonet nog één op de Antwerpse ring. Gelukkig niet erg, maar het verkeer zat al vast en nu zal de file nog aanzwellen." Enkele minuten later klinkt op de radio: *"Verkeersinformatie: de politie meldt een ongeval op de E34 in Zandhoven. In de richting van Antwerpen is een tankwagen gekanteld. De rijweg is volledig versperd. Het verkeer moet over de pechstrook."*

Het Verkeerscentrum moet er nu voor zorgen

08:35 Hajo begint de werkdag al op zijn appartement. Hij heeft glijdende werktijden en werkt vaak laat. Maar na het ontbijt zet ik me al achter mijn laptop en lees ik mijn e-mails. Daarna vertrek ik naar het Verkeerscentrum."

10:36 Van de draagbare computer naar de pc op kantoor. Maar Hajo loopt ook veel rond in het Verkeerscentrum, van de operatorzaal naar zijn bureau en terug.

11:12 Hajo loopt langs bij collega Stefaan Hoornaert. Die weet alles over statistische analyse van data over het verkeer. En Hajo heeft enkele vragen over een uitwisseling van informatie met het Verkeerscentrum in Nederland.

dat de tankwagen zo snel mogelijk wordt getakeld. Codewoord daarbij is FAST of Files Aanpakken door Snel te Takelen. "Wij doen aan *incident management*", zegt Hajo. "Er zijn takelfirma's aangewezen die via het callcenter meteen worden opgeroepen."

Een goed uur later meldt de radio dat de tankwagen *van de baan* is. En ook dat de avondspits vroeg in de namiddag al goed op dreef is. Op de schermen is een verzadigde Brusselse ring te zien. Hajo: "Wie naar verkeerscentrum.be surft voor hij de spits induikt, kan misschien nog een alternatieve route vinden."

"De informatie voor de website winnen we niet alleen in via onze tv-schermen, maar ook via inductielussen", zegt Hajo. "Dat zijn ijzeren ringen die in de weg zijn ingebouwd op ongeveer 2000 rijstroken. Zo kunnen we het aantal voertuigen tellen van De Panne tot Maaseik. En we weten of het auto's of vrachtwagens zijn. De informatie van die inductielussen komt automatisch op het computerscherm terecht. De operatoren checken dan op de schermen of er inderdaad een file staat. Als de gegevens kloppen, dan vullen we meteen de website aan."

Ook informatie over wegwerkzaamheden zet het Verkeerscentrum op verkeerscentrum.be. Samen met het Agentschap Wegen en Verkeer leggen de dispatchers de tijdstippen vast waarop het best werkzaamheden uitgevoerd worden. "Mobiele werven om het wegdek te

herstellen of vangrails te vervangen zouden overdag en tijdens de spits gigantische files veroorzaken", zegt Hajo. "Er zijn ook regels. Zo mogen er op de Antwerpse ring alleen 's nachts onderhoudswerken worden uitgevoerd. En op de E40 richting kust zijn werkzaamheden tijdens de zomer verboden."

Een dispatcher belt met het Nederlandse Verkeerscentrum. Of ze het verkeer richting Nederland vanaf de Belgische wegen mogen omleiden via de A12 Bergen op Zoom. De Nederlanders twijfelen even. Bij hen verloopt de vrijgavedrukke mogelijk nog chaotischer. Even later het verlossende telefoontje. Meteen tikt een operator de tekst in die boven de snelweg verschijnt op de dynamische borden: *"Ongeval in Meer. File vanaf Brecht. Nederland via A12"*.

"Als het nodig is, kunnen we op de borden ook aanduiden dat de snelheid tijdelijk beperkt is. Dat maakt de verkeersstroom homogener", doceert Hajo. "Chaufeurs gaan minder inhalen en de kans op ongevallen daalt. Zo krijgen we minder files. Je kunt het vergelijken met blokkrijden."

Kenniscentrum

Hajo loopt de trappen op in het wat vreemde gebouw van het Verkeerscentrum. Het stenen complex is al een tijd te klein. Extra bureaus zijn ondergebracht in containers. Weliswaar comfortabel ingericht, met airco, maar toch

verre van ideaal. "We verhuizen, maar weten nog niet wanneer en waarheen", vertelt Hajo. Hij gaat even de jongste bevindingen van de collega's van het kenniscentrum bespreken. Daar werken nog eens 30 mensen die de vele data over het Vlaamse verkeer verwerken. Hier gooien ze met cijfers. "Uit onze berekeningen is gebleken dat er eind juni - toen de trucks, taxichauffeurs en landbouwers actie voerden in Brussel - 20 procent minder verkeer was op de Brusselse ring. Heel wat mensen hebben onze raad opgevolgd en zijn thuis gebleven of hebben het openbaar vervoer genomen. Onze website heeft 10 000 unieke bezoekers per dag. Op de actiedag van de trucks, taxichauffeurs en landbouwers waren dat er 20 000. Ook bij treinstakingen zien we pieken." Het webteam werkt aan een capaciteitsuitbreiding, want soms ontstaan er technische problemen als er te veel mensen tegelijkertijd verkeersinformatie zoeken op de website. "We zitten hier met een schat van informatie waarmee we de komende jaren steeds meer kunnen doen", zegt Hajo. "En ons meetnet met inductielussen breidt nog uit. In het kenniscentrum berekenen we bijvoorbeeld het effect van smogmaatregelen. Of we bekijken hoeveel file er is als we bepaalde wegwerkzaamheden toestaan. Die gegevens zijn bruikbaar als beleidsondersteuning." Want files zullen de komende jaren een probleem blijven. Maar op vrijdagavond niet voor Hajo. Als hij huiswaarts rijdt, is het meeste fileleed al geleden.

12:30 De operatoren lunchen meestal aan hun bureau, gekluisterd aan hun schermen. De collega's van het kenniscentrum gaan namiddag samen met Hajo eten in de refter van de federale politie. "We hebben een overeenkomst met hen om hier te eten tegen een democratische prijs", vertelt Hajo. "En het eten is best lekker."

14:38 Op drukke momenten springt Hajo bij in de operatorzaal. Dan neemt ook hij wel eens de telefoon op van de *praatpaalnoccentrale*.

16:40 Even overleggen met de agent van de federale politie. In het Verkeerscentrum zit altijd iemand van de wegpolitie. Operatoren en agenten wisselen alle informatie over het verkeer uit.

19:30 Het einde van de werkdag. Hajo loopt nog even langs in de operatorzaal.

Vanuit de hoogte

Deze blik vanaf 1800 meter hoogte op de akkers van enkele landbouwers in West-Vlaanderen leert de collega's van het Agentschap voor Landbouw en Visserij heel wat. Aan de hand van deze luchtbeelden kunnen ze de oppervlakte van het perceel controleren, wat bijvoorbeeld belangrijk is bij steunaanvragen en aangiftes bij de Mestbank door de boeren in kwestie. Voor deze luchtbeelden die vanuit een vliegtuig zijn gemaakt, klopt Landbouw en Visserij aan bij het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV).

Soms heeft het Agentschap voor Landbouw en Visserij een nog bredere kijk op de Vlaamse velden. Met satellietbeelden kunnen medewerkers dankzij de infraroodtechniek zelfs nagaan of er mais dan wel tarwe groeit.

Foto: Orthofoto's, middenschallig, kleur, provincie West-Vlaanderen, AGIV
en provincie West-Vlaanderen, opname 2005 (GIS-Vlaanderen)

Onze

koopkracht verhoogt!

Het heeft maanden onderhandelen en één week staken gekost, maar op 3 juli hebben vakbonden en regering een sectoraal akkoord gesloten voor de periode 2008-2009. Het akkoord, dat van toepassing is op zo'n 27 000 lezers, moet onze koopkracht verhogen en de Vlaamse overheid aantrekkelijker maken als werkgever. Een overzicht van alle maatregelen.

Maarten De Gendt

2% meer loon

Op 1 januari 2009 krijgen we een heuse loonsverhoging. Alle salarisschalen worden 2% verhoogd. Let op: dit is geen indexaanpassing, maar een echte baremische verhoging van onze lonen. Er zit wel een maximumgrens op van 50 euro bruto per maand. Bij iedere indexaanpassing van ons loon wordt dat maximumbedrag mee geïndexeerd.

De loonsverhoging is een van de twee maatregelen om onze koopkracht te verhogen. Dat was al afgesproken tussen de regering en de vakbonden na de stakingsweek in april van dit jaar.

Hogere werkgeversbijdrage voor maaltijdcheques

Ook via onze maaltijdcheques zal onze koopkracht verhogen, met bijna 300 euro per jaar. Tegen mei 2009 draagt u zelf maar 1,09 euro meer bij voor iedere maaltijdcheque. Onze werkgever zal dan weer meer bijdragen, zodat onze maaltijdcheques dezelfde waarde behouden. Wie al een gunstigere maaltijdchequeregeling geniet, kan op compenserende maatregelen rekenen.

De 22 000 collega's die sinds vorig jaar maaltijdcheques van 5 euro ontvangen, zien hun eigen bijdrage in twee stappen dalen. Op 1 september 2008 daalt onze werknemersbijdrage tot 1,50 euro en op 1 mei 2009 wordt ze 1,09 euro. Op dezelfde momenten stijgt de werkgeversbijdrage tot 3,50 euro en tot 3,91 euro.

Voor de 4000 collega's met een gunstigere maaltijdchequeregeling komt een compenserende maatregel. Die zal eveneens zorgen voor een nettokoopkrachtverhoging van 296,1 euro per jaar. Ook dat gebeurt in twee fasen, op 1 september 2008 en op 1 mei 2009. De compenserende maatregel kan bijvoorbeeld een sport- en cultuurcheque zijn, maar evengoed iets anders. Meer informatie kunt u het best vragen bij uw eigen personeelsdienst. Het gaat om de volgende entiteiten: nv De Scheepvaart, FIT, IWT, OVAM, de SERV, VMSW, VLAO, VAPH, VMM en W&Z.

Meer recht op deeltijdse prestaties

Het recht op deeltijdse prestaties geldt binnenkort ook voor alleenstaande ouders met minstens één kind jonger dan 15 jaar ten laste. Ook wie mantelzorg verleent aan een inwonend familielid van de eerste of tweede graad, krijgt daar recht op. Voordien was verlof voor deeltijdse prestaties in die gevallen geen recht maar een gunst. In beide gevallen krijgt u ook een salarisbonus. Die bedraagt 20% van het bedrag dat u verliest door deeltijds te gaan werken. Als u bijvoorbeeld als alleenstaande ouder 90% gaat werken om woensdagnamiddag bij uw zoon of dochter te zijn, dan krijgt u 92% van uw loon betaald. De federale minister van Pensioenen moet zijn akkoord nog geven voor deze maatregel. Hij gaat in op de eerste dag van de maand die volgt op zijn akkoord.

Deze regel geldt alleen voor statutair aangestelde personeelsleden. Voor contractueel benoemde personeelsleden is deeltijds werken immers anders geregeld. Zij moeten een nieuwe arbeidsovereenkomst sluiten als ze deeltijds willen werken.

Interne vacatures via e-mail

Wie graag van job wil veranderen binnen de Vlaamse overheid, kan zich binnenkort via mail alle relevante vacatures uit de organisatie laten toesturen. Zo hoeft u niet zelf voortdurend op allerlei verschillende plaatsen op het extranet op zoek te gaan. Wie niet gemakkelijk toegang heeft tot een pc, kan de vacatures ook op papier krijgen. De e-maildienst moet uiterlijk op 1 januari 2009 van start gaan.

Anciënniteit uit de privé meenemen

Bij nieuwe aanwervingen kan sinds 1 juli 2008 de relevante beroepservaring in de privésector altijd meegeteld worden als geldelijke anciënniteit.

Tot nu toe kon niemand zijn anciënniteit uit de privé meenemen. Behalve als de vacature expliciet een aantal jaren relevante beroepservaring vereiste als deelnemingsvoorwaarde. Hoe dan ook liep de Vlaamse overheid steeds geschikte kandidaten mis. Ofwel haakten goede kandidaten met ervaring in de privé af omdat ze hun ervaring niet in geldelijke anciënniteit konden omzetten. Ofwel moesten capabele kandidaten zonder de vereiste jaren ervaring automatisch uitge-sloten worden.

Dat probleem is nu opgelost. Vanaf nu kan de Vlaamse overheid sowieso tot maximaal negen jaar relevante beroepservaring omzetten in geldelijke anciënniteit, ongeacht of de ervaring vereist was voor de vacature of niet. Voor knelpuntfuncties kan zelfs tot maximaal vijftien jaar relevante beroepservaring worden gerekend.

Uiteraard blijft het specifieke aantal jaren ervaring dat voor sommige functies vereist is, zoals voor leidend ambtenaren (n-functies), volledig valoriseerbaar in geldelijke anciënniteit.

Geen diploma-vereiste voor knelpuntfuncties

Er komt een lijst van knelpuntfuncties waarvoor een diploma niet langer een absolute toelatingsvoorwaarde is. Dat betekent dat geïnteresseerden ook kunnen solliciteren als ze niet het vereiste diploma hebben. Uiteraard moeten ze wel bewijzen dat ze de nodige competenties bezitten, bijvoorbeeld doordat ze een beroepsopleiding hebben gevolgd bij de VDAB, of doordat ze een erkend ervaringsbewijs hebben behaald.

De lijst met knelpuntfuncties zal gebaseerd zijn op de lijst van knelpuntberoepen die de VDAB elk jaar opstelt, aangevuld met enkele typische knelpuntfuncties voor de overheidssector.

Financieel extraatje voor herplaatsing om medische redenen

Als u een herplaatsing om medische redenen aanvraagt, zal dat vanaf nu iets vlotter kunnen verlopen. Zowel uw vorige als uw nieuwe baas krijgen immers een financieel extraatje: de nieuwe baas krijgt het nodige geld om uw anciënniteit te betalen, terwijl de vorige baas voldoende geld mag houden om iemand anders in uw plaats aan te werven.

Sociale conflicten voorkomen

Om sociale conflicten en stakingen zoals in april dit jaar te voorkomen, gaan vakbonden en werkgevers een Barometer Sociale Verhoudingen uitwerken en een aantal sociale bemiddelaars aanstellen.

En verder:

- Tot slot beloven vakbonden en werkgevers elkaar principieel dat ze constructief zullen meewerken aan diverse lopende en nieuwe projecten, zoals:
- een minimaal gelijkwaardig aanbod in alle entiteiten voor de medische check-up van personeelsleden vanaf vijftig jaar;
 - een onderzoek naar het invoeren van uitzendarbeid in de Vlaamse overheid;
 - een bijsturen van de personeelsplannen, zodat er overal functies voor lagere leidinggevenden van niveau A en niet-leidinggevende experts komen;
 - de zoektocht naar maatregelen die de Vlaamse overheid efficiënter en effectiever kunnen laten werken.

De volledige tekst van het sectoraal akkoord vindt u terug op personeel.vlaanderen.be/statuten/vakbondstatuut/sectoraal_akkoorden.htm

te volgen. Het gaat onder meer om vzw 'de Rand', Jobpunt Vlaanderen, ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV), de Limburgse Reconvertie-maatschappij (LRM), de Herculesstichting, de vzw ESF-agentschap en de vzw VLAM. Vzw 'de Rand' volgt de afspraken van een paritair comité voor de socioculturele sector (PC 329.01), terwijl de andere agentschappen bij de zogenaamde aanvullende paritaire comités voor bedienden zitten (PC 200 of PC 218). Niets belet hen natuurlijk om in betere arbeidsvoorwaarden te voorzien dan de minimumaf-

De buitenbeentjes

Ruim 10.000 collega's vallen buiten dit sectoraal akkoord. Voor hen geldt een andere regeling omdat ze de regels van de privésector moeten volgen, of omdat ze in een heel specifieke werksituatie zitten.

■ De 8100 collega's van De Lijn vallen onder enige collectieve arbeidsovereenkomsten (cao's). Die zijn, volgens de regels van de privésector, in een paritair comité gesloten. Voor het stads- en streekvervoer in Vlaanderen is dat het paritair subcomité 328.01, waarin De Lijn als enige werkgever zitting heeft. Het extra budget dat nodig is om de cao's uit te voeren, komt van de Vlaamse Regering. De cao 2007-2008 zorgde onder meer voor een loonsverhoging van in totaal 30 euro per

maand en een verhoging van de wachtpremie voor de technische diensten en van de vergoeding voor diensten die in twee delen worden gereden. Ook krijgen alle collega's bij De Lijn vanaf 1 januari 2009 een hospitalisatieverzekering. Verder bevat de cao afspraken om de productiviteit te verhogen en om onaangename stakingen te vermijden. Binnenkort starten trouwens de onderhandelingen voor de cao 2009-2010.

■ Ook de collega's uit de privaatrechtelijke agentschappen zijn verplicht de regels uit de privé

Wat vinden de onderhandelaars?

Eigenlijk is niemand er gelukkig mee dat aan het akkoord een stakingsweek is voorafgegaan. "Ik ben ontgoocheld in deze regering, omdat we een week moesten staken voor ze bereid was met geld over de brug te komen voor onze koopkracht", verklaart Hilaire Berckmans (ACOD). Jos Mermans (VSOA) vult aan: "Intussen heeft de actualiteit bewezen dat onze bezorgdheid om de koopkracht terecht was. Ik hoop in elk geval dat de volgende keer geen staking nodig zal zijn." Christophe Vandenbulcke (ACV-Openbare Diensten) probeert de positieve kant te zien: "We hebben nu aan het personeel bewezen dat we met harde acties wel degelijk maatregelen kunnen afdwingen."

Wat is dan de belangrijkste maatregel? "De koopkrachtverhoging", klinkt het uit één mond bij de vakbonden. "Tel je de loonsverhoging en maaltijdcheque-regeling samen, dan krijgen de meeste personeelsleden per jaar zo'n 600 euro netto meer", rekent Berckmans uit. Mermans betreurt wel dat er niet méér mogelijk was: "De regering wou niet meer budget voorzien dan nodig was voor de koopkrachtverhoging. Daardoor was er geen geld meer voor andere maatregelen."

Toch zien de werkgevers nog andere positieve punten. Dirk Vanderpoorten (Departement Werk en Sociale Economie): "Ik vind het een doorbraak dat alle nieuwe werknemers anciënniteit uit de privé kunnen meenemen. Het wordt steeds

meerlijk om talentrijke mensen aan te trekken. In die war on talent heb je zo'n maatregel broodnodig." Martin Ruebens (kabinet minister-president) vult aan: "Ook belangrijk is dat we alle vacatures binnen de Vlaamse overheid beter zichtbaar maken. Dat kan helpen om de waardevolle krachten uit de eigen organisatie zo goed mogelijk in te zetten op plaatsen waar er personeel nodig is."

Uiteindelijk verklaart iedereen zich tevreden met het bereikte compromis. Al zijn er nog verzueringen die deze keer niet in het akkoord zijn geraakt. "Neem nu de

recuperatie van te veel gepresteerde uren. Dat nemen we zeker mee naar de volgende onderhandelingen", belooft vakbondsmann Vandenbulcke.

Kabinetsman Ruebens ziet nog werk aan het raamstaart: "In de toekomst moeten we die zware en moeilijke tekst helderder maken, met veel eenvoudigere procedures." Topambtenaar Vanderpoorten ziet nog ander werk: "Tot nu hebben statutairen veel meer loopbaanperspectieven dan contractuelen. Het wordt tijd dat er ook een loopbaan voor contractuelen komt."

spraken in de paritaire comités. Zo proberen PMV en de LRM hun lonen zo veel mogelijk gelijk te laten lopen met de lonen in de financiële wereld, terwijl de VLAM probeert de arbeidsvoorwaarden van de andere Vlaamse ambtenaren zo dicht mogelijk te benaderen.

■ Binnen de VDAB vormen de 1200 collega's in de beroepsopleidingscentra, het instructiepersoneel, een aparte categorie. Voor hen zijn er afzonderlijke onderhandelingen. Die beginnen pas nadat het sectoraal akkoord voor de ambtenaren is gesloten. De arbeidsvoorwaarden van het instructiepersoneel verschillen op diverse punten die voor het andere personeel. Ze hebben bijvoorbeeld een andere vakantieregeling en kunnen ook genieten van een groepsverzekering.

■ Dan zijn er nog instellingen die een deel van

hun personeel op een 'eigen vermogen' betalen. Dat is een afzonderlijk geldpotje met inkomsten uit bijvoorbeeld wetenschappelijk onderzoek en dienstverlening voor allerlei instellingen, bedrijven en overheden. Met dat geld kunnen ze een aantal personeelsleden in dienst nemen, volgens de regels uit de privésector. Het gaat om het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO), het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO), het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en het Waterbouwkundig Laboratorium van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken. In totaal gaat het om een paar honderd personeelsleden. Ook die entiteiten proberen de arbeidsvoorwaarden voor het personeel op eigen vermogen zo veel mogelijk te laten gelijklopen met die voor de andere personeelsleden.

■ Ook de provinciegouverneurs en de arrondissementscommissarissen vallen niet onder het sectoraal akkoord. Over hun arbeidsvoorwaarden wordt rechtstreeks onderhandeld met de minister van Binnenlands Bestuur. De gewestelijke ontvangers kunnen wel van de voordelen uit het sectoraal akkoord genieten, als die verenigbaar zijn met hun afzonderlijke rechtspostiergeling.

■ Tot slot vallen ook de 600 kabinetsleden van de Vlaamse ministers in principe niet onder het sectoraal akkoord. Maar het kabinetsbeheer zegt wel dat ze recht hebben op dezelfde toelagen en vergoedingen als het personeel van de 'diensten van de Vlaamse overheid'. In de praktijk hebben ze dus recht op alle voordelen uit het sectoraal akkoord.

Hype of hulp?

U laten coachen op de werkvloer lijkt de zoveelste hype in de bedrijfswereld. Managers hebben er de mond van vol. Maar ook bij de Vlaamse overheid loopt zo'n project. Is coaching misschien toch meer dan een modewoord alleen? 13 zoekt het voor u uit bij drie tevreden collega's en coach Mieke Stappaerts!

Veerle Van den Broeck

GETUIGE

1

"Coach helpt je op weg"

Jarmina Bullaert, administratief medewerker bij de afdeling Oost-Vlaanderen van het Agentschap Wegen en Verkeer heeft al enkele coachinggesprekken achter de rug. "Na een sollicitatie die misliep, besloot ik de stap te zetten."

"Eind vorig jaar solliciteerde ik voor een statutaire functie. Omdat ik de job niet kreeg, begon ik wat te twijfelen aan mezelf en de manier waarop ik mijn werk doe. Via de site van Bestuurszaken kwam ik bij coaching terecht."

"Ik had geen idee wat coaching inhield toen ik in januari contact opnam met Mieke Stappaerts. Het handige aan een coach is dat je een paar uur met iemand kunt praten over

je werk. Of, zoals bij mij, over de combinatie van privé en werk. Ik schilder ontzettend graag en wil zo veel mogelijk uit mijn vrije tijd halen. En dat kan alleen maar als je werk vlot loopt. De coach luistert, geeft feedback en commentaar. Mieke begeleidt je in de goede richting, maar houdt je hand niet vast. Ze biedt je geen trukendoos, maar vraagt dat je actie onderneemt. Je gaat uiteindelijk niet op theevisie. Eerst vond ik het ook wat vreemd. Normaal is het afdelingshoofd de hoogste functie waarmee ik in aanraking kom. Nu mocht ik ineens gaan praten met een directeur-generaal. Maar Mieke gaf me helemaal niet het gevoel dat ik van een lager niveau ben."

"Voor iemand van niveau C als ik is het niet gemakkelijk om zich te laten coachen. Om te beginnen weten heel wat mensen van niveau C en D niet dat dit project bestaat. Het is best moeilijk met de juiste personen in contact te komen. Maar ik denk wel dat er heel wat behoefte is aan een initiatief als dit. Voor mij is coaching al heel positief geweest. Daardoor durfde ik deel te nemen aan de generieke proeven voor niveau C. *(Wie daarvoor slaagt, krijgt een levenslange vrijstelling voor zo'n generieke proef en hoeft, om statutair te worden, alleen nog te slagen in een functioneringsproef, red.)* Ik was helaas niet geslaagd, maar ga zeker meedoen aan de herkansing en de generieke proeven voor niveau D."

“Geen pasklare antwoorden”

Iris Van Riet, directeur van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media, heeft veel geleerd uit haar sessies met Mieke Stappaerts. “We boden het team de mogelijkheid om in een coachingstraject te stappen en ik wou als leidinggevende niet achterblijven.”

“Ik had vijf gesprekken met de coach.

Tijdens die sessies vertel je over je ervaringen op het werk. De coach stelt vragen, suggereert andere invalshoeken om naar bepaalde situaties te kijken. Is wat je nu zegt wel zo? Zou die persoon dat misschien ook zo bedoeld kunnen hebben? Coachen is werken, heb ik geleerd. De coach daagt je uit zelf oplossingen te vinden. Ik kreeg

geen pasklare antwoorden, maar kwam wel tot bepaalde inzichten. Ik vond dat niet confronterend, eerder verrijkend.”

“Elke keer schreef ik achteraf op wat ik onthouden had. Ik grijp er nog geregeld naar terug. Omdat ik mijn werkpunten niet uit het oog wil verliezen. Bijvoorbeeld dat ik niet te snel zelf een oplossing naar voren mag schuiven. Verder was ik ook louter rationeel bezig met de dingen, waardoor er weinig ruimte was voor het gevoelsmatige. Dat ligt me zo niet. Daarom ben ik later in mijn vrije tijd een cursus gaan volgen rond omgaan met gevoelens. Ook daar heb ik een aantal dingen opgestoken waar ik geregeld eens naar kijk.”

“Wat ik vooral onthouden heb, is niet te vlug klaar te staan met een oordeel over anderen. Probeer wat ze doen of zeggen eens door een andere bril te bekijken. Soms kom je tot een heel andere conclusie, waardoor je ook anders reageert op de situatie.”

“Je moet er bewust mee bezig zijn”

Bob Nieuwejaers is afdelingshoofd van de afdeling Lucht, Hinder, Risicobeheer, Milieu en Gezondheid bij het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie. “Met coaching wou ik me voorbereiden op een aanwerving als afdelingshoofd.”

“Coaching was zeker niet mijn eerste cursus. Ik heb de stap gezet om me voor te bereiden op de aanwervingsprocedure voor afdelingshoofd. Eerst keken we welke punten ik zelf wou verbeteren. Daarnaast waren er een aantal evaluaties waaruit bleek hoe mijn mensen en mijn leidinggevenen mij zagen. De coach stelde veel vragen. Hoe functioneer ik? Wat zijn mijn sterke en zwakke

punten? Hoe verbeter ik die? Mijn voornameste werkpunt was overtuigingskracht tijdens onderhandelingen en gesprekken. Toen ik nog geen leidinggevende was, botste ik al eens op een muur tijdens meetings met afdelingshoofden van andere teams die hun eigen agenda hadden. Tijdens het assessment was ik inderdaad beter gewapend.”

“Wat ik geleerd heb? Eén: veel dingen weet je al. Je moet alleen de stap zetten om ze ook toe te passen, door bewust met je ontwikkelingspunten bezig te zijn. Maar om die stap te zetten, kan coaching een handig instrument zijn. Een voorbeeld uit mijn eigen ervaring: als ik bewust een vergade-

ring voorbereid in plaats van de hele dag van hier naar ginder te lopen, ben ik veel beter gewapend. En zo kan ik mensen beter overtuigen. Dat weet je eigenlijk wel, maar door die coaching ga je erop letten dat je dat ook toepast.”

“Twee: je blijft wie je bent. Je verandert niet zomaar. Je kunt maar in beperkte mate van je zwakke punten sterke maken. Maar dat je je zwakke punten erkent, is een goed begin. Ik zal bijvoorbeeld eerder overtuigen door inhoud en goede contacten dan door mooipraterij.”

“Elke winnaar heeft een coach”

Mieke Stappaerts werkt al enkele jaren als interne coach. Ze begeleidt mensen die met vragen zitten over hoe ze hun job (beter kunnen) doen. Niet door hen tips en tricks te geven, maar door hen vragen te stellen. Zo wil ze hen doen nadenken over hoe ze functioneren en hen met een bredere kijk nieuwe dingen laten ontdekken.

Hoe bent u bij dat coachen terechtgekomen?

“Ik was elf jaar directeur-generaal van de administratie Werkgelegenheid. In het begin was ik sterk gefocust op procesverbetering, waardoor ik het menselijke wat uit het oog verloor. Toen dat uit een evaluatie bleek, liet ik me coachen om het meer evenwichtig aan te pakken. Toen ik daarna ‘coachend’ leidinggaf door bijvoorbeeld meer inspraak en ruimte te geven, deden mensen ineens dingen die ik niet voor mogelijk hield. Die ervaring komt me nu van pas.”

“Met BBB moesten we ons kandidaat stellen voor onze eigen of een andere functie. Ik had een intensieve training ‘personal coach’ achter de rug en ben toen naar de minister gestapt met de boodschap dat meer mensgericht werken mijn passie was en dat ik met coaching wou beginnen.”

Hoe pakt u het aan?

“Mensen zitten vaak met vragen over hun

werksituatie, willen hun leiderschapskwaliteiten ontplooiën of leren omgaan met weerstand. Coaching is stilstaan bij wat je wilt bereiken. Dus probeer ik eerst te achterhalen wat de precieze vraag is en wat de uitdaging. Samen zoeken we naar oplossingen. Niet door raad te geven, maar door vragen te stellen. Een voorbeeldje: je krijgt inhoudelijk een heel andere taak. Je deed eerst uitvoerend werk, maar wordt dan ingeschakeld op strategisch vlak. Wil je dat wel en past dat bij je? Wat maakt dat je dit wilt gaan doen? Met dat soort vragen probeer ik hen een duidelijker zicht te laten krijgen op de eigen keuzes. Ik eindig elk gesprek met de vraag ‘wat heb je onthouden?’ of ‘wat ga je eraan doen?’. Dat ‘huiswerk’ stemt mensen tot nadenken.”

U hebt ook een cursus coachend leidinggeven opgezet. Waarom is dat zo belangrijk?

“De ingesteldheid waarmee we met elkaar werken is van groot belang. Essentieel is een goede vertrouwensband. Authentieke communicatie staat daarbij centraal, met jezelf en met de ander. Leidinggevers kunnen daarin een belangrijke voorbeeldrol vervullen. Coachend leidinggeven is geen softe vorm van leidinggeven, wel een heel krachtige. Het vraagt moed en vaardigheid om echt te delegeren, medewerkers zich te laten ontplooiën, waardering uit te spreken,

De interne coach is niet de enige bij wie u terecht kunt met vragen over uw werksituatie. Dat kan ook bij een externe coach of bij:

- uw leidinggevende, die uw eerste aanspreekpunt is;
- uw personeelsverantwoordelijke, die u informatie kan geven over loopbaanmogelijkheden, vorming ... Meer info: de site van uw personeelsdienst;
- de loopbaanbegeleider, die individuele loopbaanbegeleiding biedt. Hij focust op kennis en ontwikkeling van de eigen vaardigheden en inzetbaarheid op langere termijn.

Meer info: www.vlaanderen.be/loopbaanontwikkeling

verwachtingen te formuleren, bijsturende feedback te geven. Maar het loont!”

“Elke winnaar heeft een coach. Ook topmanagers, al geven ze dat vaak niet toe. Steeds meer leidinggevers zien het nut van coaching in. Bij VDAB bijvoorbeeld worden leidinggevers op grote schaal gecoacht en opgeleid in coachend leidinggeven. Ook medewerkers krijgen de kans zich te laten coachen.”

www2.vlaanderen.be/personeelsbeleid/ago/coaching.htm

Holebibabeloela

Vlaams minister van Bestuurszaken Geert Bourgeois wil de situatie laten onderzoeken van de holebi's die aan de slag zijn bij de Vlaamse overheid. Het idee kwam er nadat een wetenschappelijk rapport de federale overheid weinig holebivriendelijk noemde. In het onderzoek gaf een derde van de respondenten aan dat federale ambtenaren het moeilijk hebben om over de eigen holebiseksualiteit te spreken. Nog eens een derde beweert zelfs dat dat negatief zou kunnen zijn voor de verdere loopbaan. Binnenkort weten we dus hoe het zit op onze werkvloer. En dan leest u het gegarandeerd in 13.

Gelukkig bij de politie

De Gelukkigste Werknemer van 2008 is Danny Verwimp (49), agent bij de federale gerechtelijke politie van Zaventem. Hij werd uit meer dan drieduizend kandidaten gekozen. Danny werkt al dertig jaar bij de politie, eerst als rijkswachter en daarna bij de federale gerechtelijke politie van Zaventem. 'Na al die jaren vertrek ik elke ochtend nog steeds met evenveel zin naar mijn werk', getuigt Danny. Hoewel hij vaak in aanraking komt met zware criminaliteit ... 'Ik kan mijn job en mijn privéleven perfect van elkaar scheiden. Dat moet, anders hou je het niet vol.'

De man mag op kosten van Jobat met zijn vrouw naar Mexico. Daar zouden wij ook gelukkig van worden.

Groen Rijden

Nederlandse ambtenaren kunnen zich sinds kort een milieuvriendelijke auto aanschaffen tegen lage maandlasten. Groen Rijden BV regelt de financiële en administratieve afwikkeling. Groen Rijden BV is een initiatief van de Bank Nederlandse Gemeenten en leasemaatschappij MultiLease. Groen Rijden wil ambtenaren stimuleren om in hun privéleven met milieuvriendelijke wagens te rijden. De maandlasten kunnen laag blijven door subsidies en afspraken met leveranciers en financiers. Daarnaast kan de ambtenaar afspraken maken over onderhoud, reparaties en verzekeringen. In België kunnen we voorlopig alleen groen lachen ...

Eurospoor

Sinds kort sporen Europese ambtenaren met hun eigen Thalys van Brussel naar Straatsburg, voor de maandelijkse verplaatsing van het ene naar het andere gebouw van het Europees parlement. Wie eens wil meerijden, moeten we teleurstellen: zonder EU-pasje raak je die exclusieve trein niet op. Volgens het Europees parlement is dat 'sneller, goedkoper en veel milieuvriendelijker dan vliegen'. Zes van de negen Straatsburg-vluchten zijn afgeschaft en vervangen door gereserveerde treinen. De treinrit hoeven de ambtenaren niet zelf te betalen, maar de catering wel. Zich gratis volgen met exclusieve wijnen en champagne zit er dus niet in.

Peter Van der Haegen

Kyotoh!

144 kilometer heen en terug. Die afstand fietst Lummenaar Peter Van der Haegen elke dag tussen zijn werk en zijn huis. En dat levert deze fitte ambtenaar ook nog eens 21,60 euro fietsvergoeding per dag op. Van hoge brandstofprijzen en fileleed heeft hij dus geen last. Als beroepsmilitair werkte hij aanvankelijk in de kazerne van Leopoldsborg, maar hij werd overgeplaatst naar het Militair Hospitaal van Neder-Over-Heembeek. Geen enkele fietspendelaar doet het beter en daarom kreeg hij van het consumentenprogramma Peeters en Pichal op Radio 1 een fiets-gps cadeau. Het enige nadeel is dat Peter elke dag vroeg uit de veren moet. Hij vertrekt 's morgens om kwart voor vijf en om kwart over zeven komt hij op z'n werk aan. In de winter neemt de man wel een trainabonnetje, maar als de temperatuur hoger dan zes graden is, haalt hij zijn stalen ros van stal. Voor ons heeft hij alvast een 13-slappwrap verdiend!

Ufo-loog

'De Britse regering is nooit benaderd door buitenaardse wezens.' Dat is de conclusie van een rapport van de speciale ufo-dienst van het Britse Ministerie van Defensie. Het rapport werd in mei van dit jaar vrijgegeven, samen met 7000 geheime verslagen over observaties van aliens en vliegende schotels. Volgens Nick Pope, de ambtenaar die 21 jaar lang het onderzoek van de waarnemers heeft geleid, kan zowat 90 % verklaard worden door natuurlijke verschijnselen zoals meteorieten, vliegtuigen of weerballons, maar de overige 10 % blijft vragen oproepen. Op de vraag of onze eigen regering door buitenaardse wezens werd bezocht, antwoordde hij wisselijk niet.

Pornoverslaving

Belastingambtenaren moeten misschien eens in Hongarije solliciteren. Daar protesteren een aantal collega's tegen het feit dat ze naar pornofilms moeten kijken in het kader van een onderzoek naar een lokale pornoproducent. De man eist geld terug van de belastingen omdat hij dat naar eigen zeggen heeft uitgegeven aan de decoratie van de filmsets waar zijn 'meesterwerken' worden opgenomen. Dus moeten de ambtenaren zich door de actiescenes worstelen om na te gaan of er decoratiemateriaal in de film wordt gebruikt. Maar naar eigen zeggen zien ze alleen menselijk vlees en dat werkt traumatiserend. Als dat geen belastende job is ...

Schilde: de 'beste gemeente van Vlaanderen'

Vorige keer waren we nog aan het pootjebaden in Bredene. Nu trekken we naar Schilde, waar het volgens een in Knack gepubliceerd onderzoek 'goed is om te wonen'. Reden te meer om bij onze collega's ter plaatste te polsen hoe het aanvoelt om inwoner te zijn van 'de beste gemeente'. Maar eerst kregen we een tevreden burgemeester aan de lijn.

Filip De Maesschalck

Burgemeester Yolande Avontroodt is natuurlijk blij met die eerste plaats. "Een echt geheim heeft Schilde nochtans niet. Het is waarschijnlijk de verdienste van zowel de gemeente als van de inwoners zelf", meent ze. "Zij zijn het die in de eerste plaats zorgzaam zijn en aandacht besteden aan de woonomgeving. Onze diensten doen op hun beurt hun uiterste best om aan de verzuchtingen van de inwoners tegemoet te komen. Daarbij staan klantvriendelijkheid en oplossingsgerichtheid voorop. Dat wij-gevoel is dan ook heel erg belangrijk", benadrukt ze. "Dat wordt nog versterkt door de vele wijkmeesters en -peters die er alles aan doen om het straat- en wijkgebeuren levendig te houden. Maar het is een feit dat de nabijheid van de grootstad Antwerpen ook een belangrijke aantrekkingspool is voor de inwoners van onze groene gemeente. Tegelijkertijd doen we er alles aan om de dorpskeren aantrekkelijk te maken door renovatie.

Eric en Philip Bruwiere: tweelingbroers en allebei rivierloods.

Daarnaast is er een enorme toename van het aantal handelszaken (winkeliers en kleinhandel) die ervoor zorgt dat onze inwoners alles dicht bij de deur hebben. Op die manier proberen we Schilde ook aantrekkelijk te maken voor jonge mensen.

Loodscommune?

Een vlugge blik op onze abonneelist leert ons dat er in Schilde nogal wat rivierloodsen wonen. Maar van een bewuste huisvestingspolitiek is er geen sprake, zegt Eric Bruwiere. "Ik heb hier vroeger gewoond, ben daarna naar Brasschaat verhuisd en woon nu sinds kort opnieuw in het ouderlijke huis in Schilde. Het is hier natuurlijk rustig wonen, in het groen van de 'betere kant van Antwerpen'. Het is bovendien dicht bij het werk." De rivierloodsen in Schilde kennen elkaar wel, maar het is niet zo dat ze elkaars voordeur platlopen, meent hij.

SCHILDE

- Oppervlakte: 35,99 km²
- Inwoners: 19 519
- Bevolkingsdichtheid: 543 inw/km²
Mannen: 48,95 %
Vrouwen: 51,05 %
- Leeftijdverdeling:
0-19 jaar: 22,64 %
20-64 jaar: 57,48 %
65 jaar en ouder: 19,88 %
- Deelgemeente: 's Gravenwezel

geraken heeft hij echter niet. "Vaak rijden we net in de andere richting van de files, dus dat komt goed uit", besluit hij.

Pendelleed

Er zijn ook Schildenaars die pendelen, zoals Liliane Knockaert, die onder meer belast is met de boekhouding op het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie. "Da's niet altijd evident", zegt ze. "Soms ben ik in totaal 5 uur onderweg, heen en terug. De verbinding Antwerpen-Brussel is wel in orde, maar ik moet ook het bustraject naar Schilde erbij nemen. Als de trein dan wat vertraging heeft, verlies ik vaak mijn aansluiting. Een deel thuiswerk zou in dat kader dus wel handig zijn", besluit ze. "Ik werk hier nog maar een jaar, maar ben heel tevreden. Ik had een compleet verkeerd idee van een 'bureaujob'. Voordien werkte ik in de Antwerpse modewereld en dacht ik dat dit werk verstikkend zou zijn, maar da's dus helemaal niet het geval." Schilde is wel sinds jaar en dag haar thuisbasis, maar daar komt binnenkort misschien wel verandering in. "Ik overweeg om met mijn vriend in Lede bij Aalst te gaan wonen. En dat zal een grote omwenteling zijn. Ik weet nu al dat ik de Antwerpse mentaliteit ga missen. In Oost-Vlaanderen zijn ze minder open, maken ze minder makkelijk contact. Maar als ik het carnaval in Aalst eens heb meegemaakt, zal die visie - naar het schijnt - snel veranderen" lacht ze.

Volgende keer: Brussel

"Collega Dirk Pauwels is mijn directe buur, maar door het ploegensysteem (6 dagen werk, 5 dagen thuis) zien we elkaar onregelmatig. Er is hier wel net een barbecue geweest van de volleybal-lodsen en daar komen we elkaar dan vanzelfsprekend tegen." Dat Schilde de 'beste gemeente' is volgens het onderzoek in Knack, vindt Eric nogal een 'sterke' uitspraak. "Het is hier uiteraard goed toeven, maar als ik eerlijk ben, waren sommige dingen beter georganiseerd in Brasschaat: de evenementen, de communicatie met de burger, de huisvuilophaling ... Maar echt klagen doe ik niet. En mijn tweelingbroer evenmin." Philip Bruwiler lacht bevestigend: "Geen industrie, een landelijk karakter, groen en rustig: als de zon schijnt, heb je hier alle dagen een vakantiegevoel. Ik heb jaren in Merkssem gewoond, maar ben uiteindelijk ook teruggekeerd naar mijn roots. Vooral de buurtwerking hier spreekt me wel aan, en het verenigingsleven. Als er een puntje van kritiek zou zijn, dan is dat het gebrek aan sport- en andere accommodatie hier in Schilde. Ik zing in een koor en als we repeteren moet dat in een zaaltje van het gemeentehuis of in de kapel van de paters van Scheut gebeuren. En daar is de akoestiek werkelijk bedroevend. Dat hier veel collega's-rivierlodsers wonen, is waarschijnlijk toevallig, hoewel het financiële aspect ook wel meespeelt. We kunnen het ons permitteren en het is dicht bij het werk. Op een halfuur staan we op het schip."

Buiten

"Schilde is inderdaad ook aantrekkelijk door de lage gemeentebelasting" beaamt Jean Willems. Hij werkt bij de cel Verkeer en Signalisatie van het Agentschap Wegen en Verkeer. "50 % van mijn tijd moet ik in het Anna Bijsgebouw in Antwerpen zijn, 50 % ergens 'te veld' in de provincie. Met

het openbaar vervoer sta ik op zo'n drie kwartier in Antwerpen, met de dienstwegen op 30 minuten. Dat valt wel mee. Momenteel zijn we bezig met een groot project aan de Singel. Daar worden de tijdelijke gele borden weggenomen. Die stonden er naar aanleiding van de werkzaamheden aan de Ring. Nu brengen we opnieuw definitieve signalisatie aan." Jean woont al 17 jaar in Schilde. "Het is er goed wonen. Schilde doet veel voor zijn inwoners, vooral het verenigingsleven verdient een pluim. Er is een prachtig park en veel groen. Alleen jammer dat het voor jonge mensen financieel niet haalbaar is om hier te komen wonen. Er is een verkavelingsstop en de enkele grote percelen die verkocht worden, zijn zo goed als onbetaalbaar, behalve dan voor kapitaal-krachtige noorderburen" lacht hij. "Gelukkig wordt er nu wel eindelijk werk gemaakt van het fietspad tussen Schilde en 's Gravenwezel." Als hij zelf op de baan is, let hij extra op de signalisatie en de bewegwijzering. "Da's een beetje beroepsmisvorming. Zo staat er op het grondgebied van Schilde al jaren een bord met 'Brasschaat' met één 's'. Da's een doorn in mijn oog. Daar moeten we dringend iets aan doen (bulderlach)."

"Ik sta hier momenteel door het slijk te ploeteren en de steekvliegen van me af te slaan", vertelt Robert De Trogh, topograaf bij het Agentschap Wegen en Verkeer, als ze hem op zijn gsm bellen. "Ik zit alle dagen wel ergens op locatie in de provincie. Vandaag is dat in Kasterlee, waar we 'dringende' metingen doen voor de ontengingen in het kader van de Noord-Zuidverbinding. Op die momenten werkt ons fluwesteje vaak als een rode lap op een stier, hoewel de aanleg van dit tracé al jaren is aangekondigd. Of de mensen houden ons voor iemand van de gemeente en komen hun beklag doen over een voetpad of een berm. Maar dat hoort er ook bij." Robert werkt al dertig jaar voor de Vlaamse overheid. Eerst in Oost-Vlaanderen, daarna in Vlaams-Brabant en nu in Antwerpen. "t Is wel de drukste provincie, veel te veel auto's. Ook Schilde is veel drukker dan mijn geboortestad Geraardsbergen. De Turnhoutsebaan is een echte racebaan. We hebben trouwens meer voeling met Sint-Antonius-Zoersel dan met Schilde zelf. Mijn vrouw gaat in elk geval in Zoersel winkelen. We kennen ook weinig mensen in Schilde." Problemen om op het werk te

TAALTIP

Is de correcte vorm Vlaams of Vlaamse in de zin Kris Peeters, Vlaams(e) minister-president, heeft het startschot gegeven voor Vlaanderen Feest?

Correct is:

- Kris Peeters, Vlaams minister-president, heeft het startschot gegeven voor Vlaanderen Feest.

Als er geen lidwoord voor staat, blijft het bijvoeglijk naamwoord (Vlaams) onverbogen voor een functie of een titel (minister-president). Andere voorbeeldzinnen zijn:

- Frank Vandenberghe, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, verhoogt de schooltoelage.
- Vlaams minister van Mobiliteit, Kathleen Van Brempt, investeert in de modernisering van de reizigersinformatie van De Lijn.

Ook in de ondertekening van een brief of e-mail blijft een bijvoeglijk naamwoord onverbogen als het niet voorafgegaan wordt door een lidwoord, bijvoorbeeld:

- Steven Vanackere
Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin

U verbuigt het bijvoeglijk naamwoord wel als er een bepaald lidwoord voor staat, bijvoorbeeld:

- Kris Peeters, de Vlaamse minister-president, heeft een delegatie van de landbouworganisaties ontvangen.
- De federale minister van Financiën, Didier Reynders, heeft rechten gestudeerd.

 Tip Abonneer u op het e-zine Taalink van de Taaltelefoon via www.taalink.be. Stel uw taalvragen aan de Taaltelefoon op 078 15 20 25

Mag uw chef u zomaar een andere taak geven?

U komt op een mooie dag op kantoor en uw baas meldt dat u vanaf vandaag iets helemaal anders moet doen. Uw taak verandert dus radicaal. Maar kan dat wel?

Gudrun De Waele

Om op de vraag te kunnen antwoorden, moeten we eerst een onderscheid maken tussen statutaire en contractuele personeelsleden. Voor contractuele personeelsleden - goed de helft van de 13-lezers - geldt het arbeidsrecht. Dat is erg complexe materie, maar in grote lijnen zegt die dat uw werkgever uw taken niet zomaar grondig mag wijzigen. Al zijn er een hoop gevallen waarin het dan weer wel kan.

Het arbeidsrecht zegt dat de werkgever een belangrijk essentieel element van de arbeidsovereenkomst niet eenzijdig mag wijzigen. Klassiek worden het loon, de arbeidsplaats en de functie beschouwd als essentiële arbeidsvoorwaarden. Maar ook andere elementen kunnen essentieel zijn, en werkgever en werknemer kunnen ook onderling overeenkomen dat functie of arbeidsplaats geen essentiële arbeidsvoorwaarde is. Hoe dan ook, een essentiële en belangrijke wijziging kunt u als werknemer interpreteren als de beëindiging van uw arbeidsovereenkomst. En dan kunt u bijvoorbeeld een verbrekingsvergoeding eisen voor de rechter. Die zal dan een afweging maken tussen uw belang en het belang van de werkgever, om te beslissen of het inderdaad essentieel was of niet. Wat als het om 'niet-essentiële' taken gaat? Ook daar geldt dat uw werkgever ze niet eenzijdig mag wijzigen, als ze tenminste in de arbeidsovereenkomst staan beschreven (zonder wijzigingsbeding). Doet hij dat toch, dan maakt hij zich schuldig aan een 'contractuele tekortkoming'. Daarmee kunt u ook wel naar de rechter stappen, maar alleen om te eisen dat de wijziging ongedaan gemaakt wordt.

Taken die niet in de arbeidsovereenkomst staan, mag uw werkgever wel steeds eenzijdig wijzigen.

Statutairen

Hoe zit het nu met statutaire ambtenaren? Het grote verschil tussen contractuele en statutaire ambtenaren is niet dat statutaire ambtenaren geen contract hebben. Zij zijn eenzijdig aangesteld, en kunnen dus ook eenzijdig een andere taak toegewezen krijgen van de overheid die hen heeft aangesteld. Daartegenover staat dat een statutair ambtenaar beter beschermd is tegen ontslag.

Toch moeten de statutaire ambtenaren niet meteen het ergste vrezen. Dankzij plannings- en evaluatiesystemen zoals 'PLOG' zou iedere lezer die onder het raamstatuut valt, één keer per jaar samen met zijn of haar evaluator een planningsgesprek moeten hebben. Op dat moment kunt u samen uw functiebeschrijving bekijken, en eventueel wijzigen. Het resultaat hiervan is een planningsdocument. Ook als statutair ambtenaar beschikt u dus over een functiebeschrijving die opgenomen is in uw planningsdocument. Als uw chef die functiebeschrijving wil aanpassen, dan moet hij u vooraf waarschuwen en moet hij eerst een nieuw planningsgesprek met u voeren. In principe kunnen ook statutairen dus niet zomaar uit het niets een heel ander takenpakket op hun bord krijgen.

 Wil u weten of u ook onder het raamstatuut valt? U zoekt het snel op via www.vlaanderen.be/personeel/vademecum/

De 80/20 regel

En wat met uitzonderlijke situaties? Uw functiebeschrijving dekt in principe tachtig procent van uw takenpakket. Twintig procent is voor 'onvoorspelbare flexibiliteit'. Als dus drie collega's ziek zijn, of er tijdelijk veel meer werk is aan een bepaalde taak, kan uw chef wel vragen dat u bijspringt. Tenslotte raakt hij daarmee niet aan de essentie van uw functiebeschrijving.

Zo kookt ...

Evi Heyndrickx is administratief medewerker bij de afdeling Milieuvergunningen van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie in Antwerpen. Zij is ook stand-upcomedian in bijberoep.

"Naast mijn twee tijdroevende beroepen heb ik ook ervaring opgedaan in de horeca. Zo heb ik in restaurant Peper en Zout in Antwerpen gewerkt, waar ik af en toe een leuk receptje kon oppikken. Dit gerecht staat er altijd op het menu als chef's favourite. Het is eenvoudig en snel klaar. U scoort er zeker mee als u bezoek krijgt, niet alleen door de eenvoudige, mooie presentatie, maar ook door de smaak en vooral de geur. Dit gerecht mag ik niemand onthouden."

Zo gaat u te werk:

Verwarm de oven voor op 180 graden. Kruid het vlees met peper en zout en bak het in een pan (zoals u wenst). Het geheim van een goed gebakken steak ligt in het goudbruin laten worden van de boter in de pan. Als dat niet het geval is, kook je het vlees in plaats van het te bakken! Snijd het vlees in schijven van ongeveer 1 cm. Neem een diep bord en doe er twee eetlepels olijfolie in. Schrank het vlees op het bord. Voeg twee takjes rozemarijn en een snufje tijm toe voor de verrukkelijke geur en smaak. Zet 5 minuten in de oven. Garneer daarna een handvol raketsla met het vlees en strooi er de parmezaanschilfers over. Werk af met balsamicocrème.

Dit hebt u nodig voor de bereiding:

- 1 chateaubriand (of steak naar keuze) • 1 klontje boter • peper • zout • tijm • 2 takjes rozemarijn • 2 eetlepels olijfolie • balsamicocrème naar smaak • parmezaanschilfers naar smaak • een handvol raketsla

Steak Robespierre

Hebt u zelf een superlekker recept waarvan u uw collega's mee wilt laten genieten? Bezorg het aan de redactie, samen met een foto van uzelf achter het fornuis! Dan maakt u kans op een cheque van 20 euro voor hoeveproducten, geschenken door VLAM.

➡ www.hoeveproducten.be

WIN
Een aankoop-
cheque van 20
euro voor hoeve-
producten!

10 tips

voor beeldschermwerkers

- 1. Stel de hoogte van uw werktafel correct in.**
Ga zitten en laat uw bovenarm recht naar beneden hangen, uw voorarm vormt er een rechte hoek mee. Voor wie meer beeldschermwerk doet dan kantoorwerk, is de hoogte van de onderkant van de elleboog de ideale hoogte.
- 2. Een goed scherm kunt u kantelen en draaien.**
- 3. Gebruik een positief beeldscherm.** Dat houdt in dat donkere tekens op een lichte achtergrond kunt weergeven, zoals tekst op een papier.
- 4. Maak gebruik van de helderheids- en contrastknop om de leesbaarheid van uw tekst te verhogen.**
- 5. Plaats het beeldscherm recht voor u, op zo'n 50 à 70 cm van uw ogen.**
- 6. De bovenkant van uw scherm kan het best op ooghoogte komen.**
- 7. Geen enkele lichtbron mag in uw scherm weerspiegelen.**
- 8. Zet uw scherm niet te dicht bij het raam.** Zet het dwars op de richting van het raam.
- 9. Als u naar documenten kijkt terwijl u aan uw computer werkt, kunt u het best een documenthouder gebruiken.** Plaats die achter uw toetsenbord en voor uw scherm. Kies een model waarvan u de hellingshoek kunt regelen.
- 10. Neem uw laptop niet op uw schoot.** Als u langer dan twee uur aan de laptop werkt, is het beter hem op een verhoogde te zetten. Maak gebruik van een extern toetsenbord en een muis.

Bron: Ga er eens goed voor zitten. Ergonomische tips rond beeldschermwerk. IDEWE, Externe Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk

EXTRA! Tip voor betere ogen

Zit u voor uw werk vier uur of meer per dag aan uw beeldscherm en moet u daarvoor een speciale bril dragen? Valt u onder het raamstatuut? Dan kunt u vanaf nu een hogere tegemoetkoming krijgen van onze werkgever: tot 100 euro voor het montuur en tot 400 euro voor de glazen.

Wilt u een collega uitzwaaien?

Gaat een van uw collega's voor u tot het uiterste?

Of wilt u iemand om een andere reden bedanken?

Dit is uw kans. Laat uw collega weten waarom hij zoveel voor u betekent! Dat doen alvast deze collega's:

An Bertrem van de afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling van het Departement Landbouw en Visserij geeft een bloemetje aan collega

Nadia Van De Vyver

"Een jaar geleden kwam ik op de dienst waar Nadia werkt. Na een tijdje heb ik haar leren kennen als iemand die je kunt vertrouwen en die voor de vrolijke noot zorgt. Ze staat ook altijd klaar om iedereen te helpen met taken, waardoor ze vaak niet zelf met de pluimen gaat lopen. Ze maakt ook allerlei lekkers klaar dat ze dan meebrengt naar het werk om uit te delen. Een verrassing bij elke gelegenheid ontbreekt dan ook nooit. Nadia, ik hoop dat we nog vele jaarlijks mogen samenwerken."

Andy Dilles, woordvoerder van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen wil zijn drie medewerksters van het Algemeen Secretariaat

Anne De Breucker, Raymonde De Coster en Veronique Becu

in de bloemetjes zetten

"Sinds november 2006 werken Raymonde, Anne en Veronique samen. Zij zorgen onder andere voor het secretariaat van de raad van bestuur, de algemene directie en de stafdiensten. Zij worden dagelijks gebombardeerd met een waaijer aan nieuwe en ongeplande taken uit verschillende hoeken. Door uitstekend samen te werken en met een stevige portie inzet, doorzettingsvermogen en plezier slagen zij er telkens weer in iedereen tijdig en correct verder te helpen. Hun expertise, gedrevenheid en goed humeur zorgen altijd voor tevreden 'klanten' en maken mij tot een fier celhoofd van deze drie schatten van collega's."

Alle bemanningsleden van de Loodsvaartuigen van de afdeling DAB Vloot in Oostende brengen een fleurige ode aan

Albert Goderis

die op 1 juni met pensioen ging

"Voor al wie het verblijdt of misschien benijdt ... Albert hangt zijn geliefde baan aan de haak en kiest voor een heel andere taak, met alleen maar vrije tijd, 'ruin en goed betaald' door de overheid. Na een arbeidsleven vol koken voor zijn medeopvarenden en zoveel anderen, gaat hij nu veranderen.

Albert krijgt nu veel moeilijker taken zoals hele dagen zijn Vivian commanderen en controleren! Of met zijn kleinzoon gaan paraderen en dikwijls op de zeedijk marcheren. Alberto, alle gekheid op een stokje, laat je niet duwen in een of ander hokje. Met pensioen gaan wil zeggen dat je vanaf nu allerlei andere en nieuwe zaken mag proberen en doen, en dat je niet aan dag of uur bent gebonden, het is nu de hoogste tijd voor 'nieuwe zonden'. Van harte geluk met een welverdiend, lang en gezond pensioen."

De trajectbegeleiders van VDAB Brugge willen graag oud-collega's

Robert De Clercq en Rik Ranson

verrassen met een bloemetje

"Robert De Clercq (coördinator arbeidsmarktbeheer) en Rik Ranson (hoofd trajectbegeleiding) hebben ons 'lokale schip' ingeruild voor de centrale dienst in Brussel. Daarom een bedankje voor hun jarenlange deskundige en positieve inbreng. Robert De Clercq was soms een man van weinig woorden, maar met veel inzet en daadkracht. Iemand op wie je kon rekenen, rechtlijnig en menselijk. Rik Ranson stortte zich acht jaar geleden vol overtuiging op de trajectwerking in Brugge. Hij was een chef die luisterde, informeerde, opvolgde, coachte ... Hij probeerde steeds een evenwicht te zoeken tussen de vele cijfertjes en de werkvloer. We missen hen allebei, maar wensen hen veel succes in hun nieuwe job!"

De collega's Backoffice (BO) Brugge van Kind en Gezin willen hun verantwoordelijke

Marianne Vanhouter

bedanken met een boeket

"Marianne heeft met een ongelofelijke inzet het omvangrijke mechanisme achter het callcenter Kind en Gezin opgestart en aan ons bijgebracht. Ze deed dat op een bijzonder aangename, geduldige en duidelijke manier, en iedere keer weer. Dat maakt ons enthousiast en blijft geweldig motiveren, waarvoor onze grote dank. Het meest bewonderenswaardig is haar grote dosis geduld om al haar pupillen op technisch, maar ook op moreel gebied bij te staan. Marianne krijgt vanaf september een andere taak. Wij zullen haar dan ook heel hard missen."

CADEAU

Stuur een mooi boeket naar uw collega!

Wilt u een collega in de bloemetjes zetten? Stuur dan uw nominatie met een paar woordjes uitleg en een leuke foto van uw collega naar dertien@vlaanderen.be.

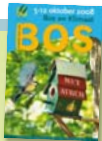
Wij zorgen voor een mooie ruiker!

Na de zomervakantie komt ook het culturele leven weer op gang. 13 brengt een selectie uit het grote aanbod van binnen- en buitenactiviteiten, georganiseerd of ondersteund door de Vlaamse overheid. Voor meer informatie kunt u terecht op de adressen en links op pagina 42. Zin in meer? Op www.cultuurweb.be vindt u een nog grotere greep uit het cultuuraanbod in Vlaanderen.

Week van het Bos

De Week van het Bos (5-12 oktober 2008) viert zijn dertigste verjaardag. Een initiatief natuurfotografie, een paddenstoelenwandeling ... U kunt in heel wat steden en gemeenten op een originele manier een frisse neus halen. Het centrale thema is 'Bos en Klimaat'. Welke impact heeft klimaatverandering op een bos en omgekeerd? De organisatoren, het Agentschap voor Natuur en Bos en de Vereniging voor Bos in Vlaanderen vzw doen een oproep om uw steentje bij te dragen. Kom te voet, met de fiets, bus, tram of trein naar het bos. Het programma van de dertigste Week van het Bos vindt u op de website of bel 1700.

www.weekvanhetbos.be of bel 1700

15 u.), 7 en 10.10 om 20 u. *** **'1001 nachten muziek'**, 50 jaar Internationaal Festival van Vlaanderen in Gent en ook in de rest van de provincie Oost-Vlaanderen van 13.09 tot 04.10 (info: www.festivalvng.be)

Tentoonstellingen: **'Maison Martin Margiela'**, retrospectieve over het baanbrekende werk van deze Belgische avant-gardeontwerper in het M-domeum, Antwerpen van 11.09 tot 15.02.09 *** **'Voorbeeldige busten. Het borstbeeld in de Nederlanden 1600-1800'** in KMSKA, Antwerpen van 12.09 tot 14.12 *** **'Markiezin zkt. Kunst. Actuele kunst in het kasteel van Gaasbeek'** in Kasteel van Gaasbeek van 17.09 tot 23.11 *** **'... Bedorven, geruïneerd en afgegraven'**, oorlogsleed in het land van Loon, van Alva tot Napoleon in Alden Biesen, Bilzen van 10.10 tot 14.12 *** **'Korea Festival'** met de tentoonstelling **'Boeddha's Glimlach'** in Paleis voor Schone Kunsten, Brussel van 10.10 tot 18.01.09

Theater: **'Triptiek van de macht'**, driedelige theatercycclus (deel 1: Mestop for Ever; deel 2: Wolfskers; deel 3: Atropa. De wraak van de vrede) door Het Toneelhuis op verschillende locaties van 05.09 tot 25.10 (info: www.toneelhuis.be) *** **'Vergeten straat'** van Louis Paul Boon door NTGent 14.10.08 *** **'Alias, de Wanprater'**, een muzikale filmische vertelling door Bronks (vanaf 9 jaar) in De Kriekelaar,

Galliastraat 86, Schaerbeek van 22 tot 25.09 en op diverse locaties van 02 tot 25.10 (info: www.bronks.be)

SEPTEMBER

Evenementen: **28ste editie van 'De Gorder'**, De Tofste Zondag in de Vlaamse Rand rond Brussel op 07.09 (www.blosbo.be) *** **'Vroentendag 'Met dieren in de klas'** vervendag in De Vroente, Kalmtout op 07.09 van 10 tot 17 u. *** **'Schots weekend'**, folkmuziek en doedelzakbands in Alden Biesen, Bilzen van 12 tot 14.09 (info: www.scottish-weekend.be) *** **'Zomer op straat'**, straattheater op 14.09 in Harent, op 21.09 in Bierbeek en op 28.09 in Diest (info: www.zomeropstraat.be) *** **'Sportdag voor Ambtenaren'** VUB-terrein, Elsene op 18.09 *** **'Theaterwandelingen in Wulveringem-Vinken'** op 19, 20 en 21.09 (info: www.erfgoedvlaanderen.be). **'Kasteel Beauvoorde'** *** **'Oost ontmoet West'**, bloemstrikhappening in Alden Biesen, Bilzen van 19 tot 22.09 van 10 tot 18 u. *** Open Monumentendagen Brussel **'Expo '58'** voor en na. Het Brusselse Erfgoed sinds

Korting voor KlaraFestival

Vlaamse ambtenaren krijgen een korting van 20 % voor alle 20 uur-concerten in het Paleis voor Schone Kunsten (geldt niet voor tickets in 1ste categorie). Voor 20 uur-concerten in de Beursschouwburg betaalt u 10 i.p.x. 16 euro. De tickets met korting kunt u alleen telefonisch op 070 21 02 17 of ter plaatse in het besprekingsbureau van BOZAR of de Beursschouwburg bestellen. Vermeld de reservatiecode "Vlaamse overheid". Let op: online kunt u geen tickets met korting bestellen.

DOORLOPEND

Evenementen: **'Doe-het-zeil-wandelingen'** van Broedje Brussel (info: www.opbrussel.be) *** **'Cycclus III - Bozarsundays Good Morning'** in Paleis voor Schone Kunsten, Brussel elke zondag vanaf 07.09 tot 21.06.09 om 11 u. (info: www.bozar.be) *** **'Cycclus IV - Middagen van het NOB'** in Paleis voor Schone Kunsten, Brussel één donderdag per maand van 30.10 tot 14.05.09 (info: www.bozar.be)

Muziek: **'De hemel in het klad'**, Bart Peeters in ABTheater, Brussel op 5, 6 en 07.09 om 20 u.; in Concertgebouw, Brugge op 08.10 om 20 u.; in Cultuurcentrum, Hasselt op 30.10 en op andere locaties *** **'Feest! 15 jaar JazzLab Series'**, AllStars Band in De Roma, Borgerhout op 06.09 om

20.30 u.; op verschillende locaties op 12, 13, 18 en 26.09 en 1, 9 en 17.10 *** **'Turandot'**, lyrisch drama van Giuseppe Adami, gebaseerd op het sprookiedrama van Carlo Gozzi, door de Vlaamse Opera in de Stadsschouwburg, Antwerpen op 12, 14 (om 15 u.), 17 en 20.09 om 20 u. en in de Vlaamse Opera, Gent op 28.09 en op 1, 5 (om

Elisabete Matos speelt mee in 'Turandot'

10 x 2 kaartjes voor 'Kroum' in de KVS

'Kroum' is volgens de ondertitel een 'toneelstuk met twee begrafenis en twee brulloften'. Het is een vlijmscherpe tragikomedie van de Israëlische schrijver Hanoch Levin. Na een vruchteloze ontspanningspoging uit zijn wijk beëindigt Kroum opnieuw tussen zijn wijkgenoten. Een ding hebben ze gemeen: ze proberen kleur te geven aan hun grijze bestaan. In een regie van Ruud Gielens.

Win een duicketje voor de voorstelling van 12 september om 20 u! Mail uiterlijk op dinsdag 9 september naar dertien@vlaanderen.be en vermeld uw naam, adres, telefoonnummer en entiteit, en met als onderwerp **'wedstrijd KVS'**.

www.kvs.be of 02 20 11 12

7 x 2 kaartjes voor KlaraFestival

Vijf jaar KlaraFestival, dat kan niet onopgemerkt voorbijgaan. Onder de slogan FORZA MUSICA vinden van 29 augustus tot 12 september heel wat concerten plaats, zowel 's middags als 's avonds. Klassiek, maar ook grensverleggend en onverwacht. U kunt op zaterdag 6 september naar een concert van het Brussels Philharmonic, Het Vlaams Radio Orkest en het Koor van de Académie Nationale di Santa Cecilia, pianist Peter Donohue en dirigent Michel Tabachnik. Zij confronteren het postromantische pianoconcerto van Ferruccio Busoni met de mystiek van Giacinto Scelsi. Voor deze voorstelling in het Paleis voor Schone Kunsten geven wij 5 x 2 tickets weg. Verder zijn er 2 x 2 tickets te winnen voor het lunchconcert van pianist Peter Jablonski op 5 september in de Beursschouwburg.

Mail uiterlijk op donderdag 4 september naar dertien@vlaanderen.be met vermelding van uw naam, adres, telefoonnummer en entiteit, en met als onderwerp **'wedstrijd 20 uurconcert'** of **'wedstrijd lunchconcert'**.

www.klarafestival.be

121
keer gratis
cultuur!

Open Monumentendagen Brussel

de Tweede Wereldoorlog' op 20 en 21.09 (info: www.monument.irisnet.be/ ni) *** **'Antwerpen Sport'**, sportmarkt in combinatie met autoleze zondag op 21.09 (info: inspectie-antwerpen@blosso.be) *** **'Velo-droom'**, met de fiets van het Atomium, door de binnenstad, tot Hoogleput 100 in Vorst op 28.09 van 9.30 tot 11.30 u. (info: www.bruxelbinnenstebuiten.be)

Muziek: 'Summer Classics 2', symfonieën van Dvorak, Rachmaninov en Tsjajkovski door Symfonie Orkest Vlaanderen in Concertgebouw, Brugge op 6 en 12.09 om 20 u. en in deSingel, Antwerpen op 7 (om 15 u.) en op 13.09 om 20 u. *** **Gratis openluchtconcert** door de Filharmonie op Sint-Jansplein, Antwerpen op 07.09 om 20 u. *** **Wim Mertens Ensemble**, strijkkwintet/piano-stem in HA, Handelsbeurs, Gent op 18.09 om 20.15 u. *** **'Mahler, Tsjajkovski'** uiteenlopende maar diepe emoties door Vlaams Radio Orkest in Flagey, Brussel op 19.09 om 20.15 u. *** **'Elis-schotconcert'** door de Filharmonie in deSingel, Antwerpen op 20.09 om 20 u. *** **'Brahms, Bach, Schütz,**

Lassus en Gabrieli', verenigd in een concert o.l.v. John Eliot Gardiner in Paleis voor Schone Kunsten, Brussel op 24.09 om 20 u. *** **'Concert Balaji + Bal in de Box'**, live absoluut vuurwerk en de gedroomde opener voor het eerste Bal in de Box in KVS, Brussel op 27.09 om 21 u., gevolgd door het Bal vanaf 23 u.

Tentoonstellingen: 'H-art: kunst met een hart voor Afrika' in het gerestaureerde voorbouw van de Abdijste Herkenrode, Hasselt-Kuringen van 5 tot 07.09

Theater: 'TF3 verdieping' en 'TF4 de Vlaamse keuze', theaterfestival van Nederland en Vlaanderen in De Brakke Grond, Amsterdam op 04.09 tot 14.09 *** **'Weg + De gelijkehandeling'**, door Exprezive, Andrea Croonenberghs en Ann Ceuvels (vanaf 6 jaar) in Cultuurcentrum Hasselt op 14.09 om 14 u.

OKTOBER

Dans: 'Sleeping Beauty' op muziek van Tsjajkovski door het Koninklijk Ballet van Vlaanderen in Vlaamse Opera, Antwerpen op 16, 17, 18 (om 14 en 19.30 u.), 19 (om 15 u.), 21, 22 en 23.10 om 19.30 u.

Evenementen: 'Herfstwandeling' door Scharbeek-Josaphat op 04.10 om 14 u. (info: www.brukselbinnenstebuiten.be); **'Herfstwandeling'**

XL-Plaag door Elsene-Flagey op 25.10 om 14 u. *** **'Routesporter'** een recreatieve sportdag voor gezinnen en sportclubs in Blosso-centrum, Gent op 11 en 12.10 *** **'Cultureweekend in Kasteel van Horst, Holsbeek'** op 18 en 19.10 *** **'Natuurerpaden maken in eigen omgeving'**, intensieve praktijkgerichte trainingsdag (inschrijven verplicht voor 07.10) in De Vroente, Kalmthout op 18.10 van 10 tot 16 u. *** **'Sportcarroussel Oudenaarde'**, het Oost-Vlaamse sportfeest voor jong en oud in Stadscentrum, Oudenaarde op 19.10 (info: inspectie-oost-vlaanderen@blosso.be)

Muziek: 'Russisch concert' door de Filharmonie o.l.v. Jaap Van Zweden in De Bijloke, Gent op 02.10; in Koningin Elisabethzaal, Antwerpen op 03.10 en in Paleis voor Schone Kunsten, Brussel op 04.10 telkens om 20 u. *** **'Jazz**

Brugge 2008' 4de festival van de Europese jazz in Het Concertgebouw en het Groeningemuseum, Brugge van 2 tot 05.10 (info: www.jazzbrugge.be) *** **'Mariza'**, fadozang, in Paleis voor Schone Kunsten, Brussel op 06.10 om 20 u. *** **'Free Desmyter Quartet'** op verschillende locaties op 10, 14, 16, 22, 28, 30 en 31.10 (info: www.jazzlabseries.be) *** **Dave Holland Trio**, jazz in ABTheater, Brussel op 23.10 om 20 u. *** **'Monza 'Attical Theatreurt'** in ABTheater, Brussel op 31.10 om 20 u.

Theater: 'Woest' van en door Tom Lanoye in KVS, Brussel op 03.10 om 20 u. *** **'Vuil kind'** muziektheater waar je stil van wordt (vanaf 10 jaar) in Cultuurcentrum, Hasselt op 16.10 om 20 u.

Open Monumentendag 2008 focust op 20ste eeuw

Open Monumentendag is aan zijn twintigste editie toe, iets wat op zondag 14 september gevierd wordt met een opmerkelijk thema, de 20ste eeuw. In de Rupelstreek bijvoorbeeld kunt u een Monumentenzoektocht doen en in Limburg leidt een bus u langs enkele gebouwen van architect Iosa Quin. Het Oost-Vlaamse Meetjesland daagt u uit om na te denken over de herbestemming van gebouwen uit de streek. In Leuven kunt u in de wijk Casabianca kennismaken met postmoderne ideeën rond architectuur. In de Westhoek staat onder meer een bustocht op het programma in het spoor van '14-18. Dit is maar een kleine greep uit het aanbod. Voor meer info kunt u terecht op de website.

www.openmonumenten.be

5x2 omruilvouchers voor Filmfestival Gent

Filmfestival Gent blaast dit jaar 35 kaarsjes uit (7 tot 18 oktober 2008). Naast meer dan 150 films en kortfilms zijn er tal van tentoonstellingen en randevenementen. Ook gaat er veel aandacht naar filmmuziek, met onder meer de achtste editie van de World Soundtrack Awards op zaterdag 18 oktober 2008. Eregasten zijn Angelo Badalamenti (die al samenwerkte met David Lynch en David Bowie) en Dario Marianelli (die in 2008 een Oscar won voor zijn score bij de film 'Atonement'). Daarnaast vinden heel wat filmmuziekconcerten plaats.

Maak kans op twee omruilvouchers. Mail uiterlijk op maandag 15 september naar dertien@vlaanderen.be met vermelding van uw naam, adres, telefoonnummer en e-mail, en met als onderwerp **'wedstrijd Filmfestival'**.

www.filmfestival.be of 09 262 80 60

5x2 tickets voor Orkest van de Achttiende Eeuw in het Concertgebouw

Het Concertgebouw trapt het nieuwe seizoen af met het Orkest van de Achttiende Eeuw onder leiding van Frans Brüggen. Het orkest begeleidt solist Nelson Goerner op historische instrumenten tijdens het tweede Pianoconcerto van Chopin. Verder staat de balletopera 'Les Indes galantes' van Jean-Philippe Rameau op het programma. U want zich zo weer met vakantie!

Win twee tickets voor de voorstelling van 26 september om 20 u. Mail uiterlijk op maandag 15 september naar dertien@vlaanderen.be met vermelding van uw naam, adres, telefoonnummer en e-mail, en met als onderwerp **'wedstrijd Orkest'**.

www.concertgebouw.be of 070 22 33 02

Frans Brüggen
Foto: C. Wouters

5x2 kaartjes voor Le Concert Spirituel in BOZAR

De geur van buskruit hangt over deze langverwachte avond in gezelschap van Le Concert Spirituel o.l.v. Hervé Niquet in de Henry Le Boulvaal van het Paleis voor Schone Kunsten. Op het slagveld horen we een emblematisch werk van Jean-François Dardieu. Maar vooral de uitvoering van de 'Royal Fireworks' van Händel belooft explosie te worden. Het werk wordt uitgevoerd in de originele versie voor 81 muzikanten! Een aanstekelijk concert.

Voor die avond op donderdag 16 oktober geeft BOZAR MUSIC 5 x 2 kaartjes weg. Stuur uiterlijk op maandag 15 september een e-mail naar dertien@vlaanderen.be met vermelding van uw naam, adres, telefoonnummer en e-mail, en met als onderwerp **'wedstrijd BOZAR'**.

www.bozar.be of 02 507 84 44

Foto: Nicole Bergé

6x2 tickets Broodje Brussel

Van september tot juli smeert Broodje Brussel de boterham van menig pendelaar met concerten, voordrachten, workshops, wandelingen, sportessies ... In 2008 blaast Broodje Brussel vijf kaarsjes uit en dus is er een spetterend feest op donderdag 9 oktober in Bozar. Schrijf u via de website in op de nieuwsbrief en blijf op de hoogte van dit evenement. Broodje Brussel selecteerde voor u twee activiteiten waarvoor het telkens 3 x 2 kaartjes weggeeft. Een bezoek aan de Munt op 24 september van 12.30 tot 13.30 uur laat u kennismaken met de operawereld en het prachtige gebouw. Op 15 september is er een gepijde historische wandeling door de Vrijheidswijk achter het Vlaamse en nationale parlement. Vertrek: op de hoek van de Leuvenseweg en de Koningsstraat, achter het parlement, van 12.30 tot 13.30 uur. Mail uiterlijk op woensdag 10 september naar derdient@vlaanderen.be met uw naam, adres, telefoonnummer en entiteit en met als onderwerp 'wedstrijd Munt' of 'wedstrijd Vrijheid'.

www.broodjebussel.be en 0800 13 200

5x2 tickets voor Boeijen, Hofstede en Vriente in de AB

Drie grote Nederlandse mannen die samen het podium opklommen, dat belooft vuurwerk! Frank Boeijen, Henk Hofstede van Nits en Henny Vriente van Doe Maar. Ze putten op 16 oktober niet alleen uit hun rijke verleden, maar spelen ook nieuwe nummers uit hun pas verschenen cd, waarvoor ze elk vier nummers hebben neergepend.

Win tickets! Mail uiterlijk op maandag 15 september naar derdient@vlaanderen.be met vermelding van uw naam, adres, telefoonnummer en entiteit, en met als onderwerp 'wedstrijd Boeijen, Hofstede en Vriente'.

www.abconcerts.be of 02 548 24 24

5 kaartjes voor het Terracotta Leger uit China in Maaëik!

De Musea Maaëik pakken opnieuw uit met een spraakmakende tentoonstelling. Van 1 oktober 2008 tot 31 maart 2009 kunt u er 'Het Terracotta Leger van Xian'. Schatten van de eerste keizers van China 'be-wonderen'. Een gedeelte van dit achtste wereldwonder, werelderfgoed van de UNESCO, komt uitzonderlijk naar België. Veertien beelden en ruim tweehonderd grafieten uit de Qin- en West-Han-dynastie voeren u naar dan tweeduizend jaar terug in de tijd, naar het begin van het Chinese keizerrijk.

Ook u kunt erbij zijn! Mail uiterlijk op maandag 15 september naar derdient@vlaanderen.be met vermelding van uw naam, adres, telefoonnummer en entiteit, en met als onderwerp 'wedstrijd China'.

www.museamaeik.be

5x2 tickets voor American Music Club in de Handelsbeurs

American Music Club werd in 1982 opgericht door Mark Eitzel. Zijn voorliefde voor rock, country, blues, folk, pop en punk resulteerde in een unieke en innemende muzikale smeltkroes. Halfweg de jaren 90 gesplit, maar nu weer samen, onder meer op 1 oktober in Gent.

Win tickets! Mail uiterlijk op maandag 15 september naar derdient@vlaanderen.be met vermelding van uw naam, adres, telefoonnummer en entiteit, en met als onderwerp 'wedstrijd Handelsbeurs'.

www.handelsbeurs.be of 09 265 91 65

Adressen en links

- AB, Brussel: tel. 02 548 24 24 en www.abconcerts.be
- Abdijsite van Herkenrode, Hasselt: tel. 011 33 43 70 en www.erfgoed-vlaanderen.be
- Alden Biesen, Bilzen: tel. 089 51 93 93 en www.alden-biesen.be
- Beurschouwburg, Brussel: tel. 02 550 03 50 en www.beurschouwburg.be
- Bloso, Brussel: tel. 02 209 45 11 en www.bloso.be
- Bronks, Brussel: tel. 02 219 99 21 en www.bronks.be
- Brukselbinnenstebuiten, Brussel: tel. 02 218 38 78 en www.brukselbinnenstebuiten.be
- CC Hasselt: tel. 011 22 99 33 en chasselt.firstserved.net/ccha
- Concertgebouw, Brugge: tel. 050 47 69 99 en www.concertgebouw.be
- De Bijloke, Gent: tel. 03 239 68 78 en www.debijloke.be
- De Brakke Grond, Amsterdam: tel. + 31 (0)20 626 68 66 en www.brakkegrond.nl
- De Vroente, Kalimthout: tel. 03 620 18 30 en www.devroente.be
- deFilharmonie, Antwerpen: tel. 03 213 54 20 en www.defilharmonie.be
- deSingel, Antwerpen: tel. 03 248 28 28 en www.desingel.be
- Erfgoed Vlaanderen, Antwerpen: tel. 03 219 29 70 en www.erfgoedvlaanderen.be
- Groeningemuseum, Brugge: tel. 050 44 87 11 en www.bruge.be/musea/nl/mgroen.htm
- HA*, Handelsbeurs Concertzaal, Gent: tel. 09 265 91 60 en www.handelsbeurs.be
- Het Toneelhuis, Antwerpen: tel. 03 224 88 00 en www.toneelhuis.be
- Internationaal Festival van Vlaanderen, Gent: tel. 09 243 94 94 en www.festivalgent.be
- JazzLab Series, diverse locaties: www.jazzlabseries.be
- Kasteel van Beauvoorde, Veurne: tel. 058 29 92 29 en www.erfgoed-vlaanderen.be
- Kasteel van Gaasbeek, Lennik: tel. 02 531 01 30 en www.kasteelvangasbeek.be
- Kasteel van Horst, Holsbeek: tel. 016 62 33 45 en www.kasteelvanhorst.be
- KMSKA, Antwerpen: tel. 03 238 78 09 en www.kmska.be
- Koninklijk Ballet van Vlaanderen, Antwerpen: tel. 03 234 34 38 en www.koninklijkballetvanvlaanderen.be
- KVS, Brussel: tel. 02 210 11 12 en www.kvs.be
- Modemuseum, Antwerpen: tel. 03 470 27 70 en www.momu.be
- NTGent: tel. 09 225 01 01 en www.ntgent.be
- Onthaal en Promotie Brussel: tel. 02 227 18 18 en www.opbrussel.be
- Paleis voor Schone Kunsten, Brussel: tel. 02 507 84 44 en www.pozar.be
- Toerisme Vlaanderen, Brussel: tel. 02 504 03 03 en www.toerismevlaanderen.be
- Vlaams Radio Koor en Orkest, Brussel: tel. 02 627 11 60 en www.vvro-vrk.be
- Vlaamse Opera, Antwerpen en Gent: tel. 070 22 02 02 en www.vlaamseopera.be

www.vlaanderen.be/derdient

10x2 tickets voor Rewind in de AB

De Ancienne Belgique pakt dit najaar weer uit met twee Rewindconcerten. Het concept? Belgische band performt eigen classic integraal. Voor elk concert mag 15 x 2 tickets weggeven. Op vrijdag 19 september speelt de Antwerpse punkband The Kids zijn gelijknamige debuutplaat uit 1978. Op 26 september is Raymond Van Het Groenewoud aan de beurt met 'Noel meer drinken' (1977). Meisjes haasten zich alvast naar de eerste rij.

Win tickets! Mail uiterlijk op maandag 15 september naar derdient@vlaanderen.be met vermelding van uw naam, adres, telefoonnummer en entiteit, en met als onderwerp 'wedstrijd Kids' of 'wedstrijd Raymond'.

www.abconcerts.be of 02 548 24 24

Workaholic

Filip De Maesschalck is 41 jaar, woont in Lokeren en werkt in Brussel op de afdeling Communicatie als communicatieadviseur.

Mijn vrouw stelt haar vakantie een dag uit omdat ze "dringend nog een aantal zaken moet regelen". Da's dus al één gezamenlijke vakantiedag minder. Nu heb ik alle begrip voor iemand die haar collega's niet wil achterlaten met onafgewerkte dossiers. En gelukkig blijven de gevolgen voor onze vakantieplannen beperkt. Maar ik zie wel vaker collega's die moeilijk de knop kunnen omdraaien, die per se willen blijven presteren. Terwijl je toch eens tot rust moet komen ook, niet?

"Mijn werk is mijn leven", is een uitspraak die ik trouwens nooit goed heb begrepen. Mijn leven is (gelukkig) meer dan mijn werk, bedenik ik dan. Een job hebben - en dus verzekerd zijn van een bepaald inkomen - is wel belangrijk in deze tijden van dalende koopkracht. Maar een leven-buiten-het-werk hebben is wat mij betreft véél belangrijker. Als ik de deur van mijn kantoor achter me dichtslaat, begint mijn Leven en stopt het werk.

Begrijp me niet verkeerd: ik ben geen prikklokstaarder die braaf zijn uurtjes doet en dan de boel de boel laat. Ik doe mijn job graag, neem mijn verantwoordelijkheid en doe met veel enthousiasme en overtuiging wat ik vind dat er gedaan moet worden om dag in dag uit kwaliteitsvol werk af te leveren. Maar tijdens je lunchpauze doorwerken in plaats van samen met je collega te keuvelen over koetjes en kalfjes? Of 's avonds in bed nog een dossier nalezen voorrang geven op een uitgebreide knuffelbeurt-en-méér? Daar trek ik de grens. Die overijverigheid staat misschien wel goed bij je werkgever (als die het überhaupt al opmerkt en naar waarde weet te schatten), maar je partner of je gezin zal het minder weten te appreciëren. Laat die schuldgevoelens tegenover de baas maar achterwege. Die zijn nergens voor nodig. Schuldgevoelens tegenover mij voor die ene gemiste gezamenlijke vakantiedag daarentegen ... Daarvoor zal een knuffelbeurt niet volstaan!

Het zit blinkbaar in onze cultuur ingebakken dat we niet mogen genieten van werkeloze momenten. Leven-naast-het-werk wordt zo al gauw een triestige kloon van werken: grasmaaien, onkruid wieden, afwassen, poetsen, strijken, schilderen, behangen ... We zijn zo geconditioneerd dat we al onrustig worden als we even 'nutteloos' bezig zijn. Tijdverspilling! En onder die noemer vallen ook lezen, vrijen, muziek beluisteren, gezelschapspelletjes spelen, genieten, picknicken ... Alsof elke activiteit economisch nut moet hebben.

Wie uitstelt om te leven en alleen maar werkt, werkt en werkt, die krijgt vroeg of laat de rekening gepresenteerd. En komt dan tot de conclusie dat ie beter wat meer had geleefd. Daarom een warme oproep om wat meer energie en creativiteit te steken in het leven na het werk. In zomaar doen waar je zin in hebt, in *foliekes*, in impulsiviteit, in je laten gaan op alle gebied. Leven, dus. Laten we daar met zijn allen werk van maken ...

Ook jij, schat.

Dag zonder ambtenaar

Hilde Sabbe is journaliste en moeder van Mats (18). Van haar verscheen eerder de bundel columns 'Mama weet het ook niet'. Ze woont deeltijds in Brussel en Ename.

Soms zie of hoor ik in weken geen ambtenaar, of zo lijkt het toch. Ik ontmoet politici, snackbaruitbaters, collega-journalisten, kassierssters en dagbladhandelaars. Ik lees over presidentskandidaten en zie op televisie boze boeren betogen. Maar geen ambtenaren.

Dan vind ik op een luie ochtend waarin ik een kast uitruim, brieven van een man met wie ik lang, lang geleden een korte, maar hevige liefdesgeschiedenis beleefde. Een Vlaamse ambtenaar, jawel. Omdat onze uren samen schaars waren, praatten we niet veel over zijn job, maar ik herinner me dat hij leuke collega's had, zinvol werk, en met plezier naar kantoor ging.

Een paar uur later raak ik tijdens de lunch met collega's betrokken bij een van de door mij hevig verfoeide discussies over de splitsing van België. Ik haat dat soort gesprekken omdat ze alleen zinvol zijn als je bereid bent om naar het standpunt van de ander te luisteren, en dat is precies wat nooit gebeurt. "Geef toe, Vlaanderen en Wallonië hebben toch niks met elkaar gemeen", hoor ik een collega zeggen. "In Wallonië is 50 procent van de bevolking ambtenaar, in Vlaanderen is dat 25 procent." "En dan nog zeuren ze dat er te veel zijn", mompel ik, maar niemand hoort me.

's Middags heb ik een interview met een succesvol ondernemer. Gevraagd naar zijn contacten met de Vlaamse ambtenaren is hij behoorlijk lovend. Deden heel correct hun werk, luidt het. Soms duurde het wel wat lang voor een en ander geregeld was, maar volgens hem lag dat in de eerste plaats aan de procedures, en niet aan de mensen. In zijn woorden klinkt respect door. Ondernemers zijn alleen maar gebaat met efficiënte en goed betaalde ambtenaren, is zijn oordeel.

"Vind jij dat ambtenaren mogen staken?", wil mijn zoon 's avonds weten, ter info voor een of ander werkje. "Natuurlijk", zeg ik. "Waarom zouden ze niet mogen, als ze serieuze grieven hebben, of zorgen, zoals over de koopkracht." "De enigen die niet mogen staken zijn dokters", roept mijn ex rellerig - hij heeft de artsenstaking van '64 nog meegemaakt, en ze het nooit vergeven - maar mijn zoon zit alweer voor de computer.

En zo heb ik vandaag weer geen Vlaamse ambtenaar gezien of gesproken, bedenk ik bij mezelf als ik voor het slapengaan nog even snel mijn recordertje afspel. Maar ze zijn wel in bijna elk gesprek opgedoken. Vaak onzichtbaar - zeker als je, zoals ik, een groot deel van de tijd in Brussel woont - maar wel alomtegenwoordig.

-
- ☐ parkeerplaats
- ☐ goal

AARDIG-OP-WEG-WEEK

VARIEER IN HET VERKEER.BE

Vul je straat zelf in

De straat is de plek waar je elkaar ontmoet en waar kinderen spelen. Kom weer op adem in je buurt tijdens de Aardig-op-weg-week van **16 tot en met 22 september**. Varieer in het verkeer en nodig iedereen uit om je voorbeeld te volgen: te voet, met de fiets of met het openbaar vervoer. Surf alvast naar varieerinheterkeer.be voor toffe buurtacties.

Konimo

Met steun van de
Vlaamse overheid

Agentschap voor
Natuur en Bos

5-12 oktober 2008
Bos en Klimaat

30 WEEK VAN HET

BOS

1700

Vlaamse overheid

